

Univerzita Karlova v Praze

Pedagogická fakulta

Katedra pedagogiky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Znalosti žáků v oblasti poskytování předlékařské první pomoci na vybraném
učilišti

Knowledge of students in the field of providing pre–medical first aid at selected
vocational school

Jana Petržílková

Vedoucí závěrečné práce: PhDr. Jaroslava Hanušová, Ph.D.

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

2015

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Znalosti žáků v oblasti poskytování předlékařské první pomoci na vybraném učilišti vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 1. 4. 2015

.....

Jana Petržílková

Poděkování:

Ráda bych touto cestou vyjádřila poděkování PhDr. Jaroslavě Hanušové, Ph.D. za cenné rady a trpělivost při vedení mé práce.

Anotace:

Teoretická část bakalářské práce, se věnuje všeobecně Střední škole řemesel v Kunicích. Popisují dva obory Květinářské a floristické práce a Kuchařské práce. Zdůrazňuje nutnost výuky první pomoci a dodržování zásad bezpečnosti práce. Popisuje nejčastější úrazy u daných témat a obecné informace o předlékařské první pomoci, nejen při odborném výcviku, ale při běžné výuce na odborném učilišti. Tato práce bude využita hlavně učiteli na Střední škole řemesel v Kunicích, kteří učí pouze krátce a neznají dokonale možná rizika při práci na odborném výcviku, ale i pro suplující učitele, kteří učí odborný výcvik poprvé.

Empirická část bakalářské práce tvoří dotazníkové šetření a jeho vyhodnocení. Podle výsledků budou navržena doporučení pro praxi.

Hlavním cílem bakalářské práce je zjištění znalostí žáků o předlékařské první pomoci na Střední škole řemesel Kunice a vytvoření manuálu předlékařské první pomoci, který bude specifický pro dva obory, Květinářské a floristické práce a Kuchařské práce. Hlavní cíl byl rozdělen do několika dílčích cílů.

Klíčová slova: první pomoc, resuscitace, krvácení, odborné vzdělávání

Annotation:

The theoretical part of this thesis is dedicated to general vocational school in Kunice.

I describe two branches *Florist* and *Floral work* and *Cooking work*. My thesis also stresses the need of first aid education and compliance work safety. Furthermore it describes the most common injuries in given topics and general information on first aid, not only in vocational training, but in common education at vocational schools. This work will be used primarily for teacher training college in Kunice who teach only shortly and are not exactly aware of possible risks at work in training, but also for substitute teachers who teach vocational training for the first time.

The empirical part of the thesis consists of a survey and evaluation. According to the results, the recommendations will be proposed for the practice itself.

The main objective of this thesis is to determine students' knowledge of first aid at vocational school Kunice and create a first aid manual, which is going to be specific for the two,

mentioned above, branches - *Florist* and *Floral work* and *Cooking work*. The main goal has been divided into several sub-objectives.

Keywords: first aid, resuscitation, bleeding, vocational training

Obsah

Úvod.....	8
1 Obecné informace o odborném vzdělávání.....	9
1.1 Stupně středního vzdělání.....	9
1.2 Soustava oboru vzdělání.....	9
1.3 Organizace odborného vzdělávání.....	10
1.4 Vzdělávání žáků se speciálními potřebami	11
2 Výchova k bezpečné práci a ochranně zdraví v odborném výcviku.....	13
2.1 Činitelé ohrožující zdraví při práci	13
2.2 Poučení žáků o možnosti ohrožení zdraví a bezpečnosti při práci	14
3 Střední škola řemesel v Kunicích	16
3.1 Vzdělávací nabídka odborného učiliště Kunice	17
3.2 Vybrané učební obory na OU Kunice	19
3.2.1 Květinářské a floristické práce.....	19
3.2.2 Kuchařské práce.....	22
4 Předlékařská první pomoc.....	26
4.1 Cíle při poskytování předlékařské první pomoci.....	26
4.1.1 Základní pravidla první pomoci	27
4.1.2 Linky tísňového volání, přivolání odborné pomoci.....	27
4.2 Život zachraňující výkony	28
4.2.1 Uvolnění a vyčištění dýchacích cest.....	28
4.2.2 Dýchání z úst do úst.....	29
4.2.3 Stabilizovaná poloha.....	29
4.3 Vybrané úrazy na Střední škole řemesel v Kunicích	30
4.3.1 Úpal (přehřátí)	30
4.3.2 Úžeh (sluneční úpal).....	31

4.3.3	Popáleniny a opařeniny	31
4.3.4	Drobná poranění	32
4.3.5	Mdloba.....	33
4.3.6	Krvácení z nosu	33
4.3.7	Bolest břicha	34
4.3.8	Úrazy očí.....	34
4.3.9	Bodnutí hmyzem.....	35
4.3.10	Komoce (otřes mozku)	36
4.3.11	Poranění kloubů (distorze – vykloubení).....	36
4.3.12	Postup při zástavě zevního tepenného krvácení	36
4.3.13	Vyražení zubu.....	37
4.3.14	Úraz elektrickým proudem	38
5	Empirická část.....	39
5.1	Cíl praktické části bakalářské práce	39
5.2	Metodika práce	39
5.2.1	Sekundární analýza dat.....	39
5.2.2	Dotazníkové šetření	39
5.2.3	Popis cílové skupiny	40
5.3	Výsledky empirické části bakalářské práce	40
5.3.1	Výsledky sekundární analýzy dat z knihy úrazu Střední školy řemesel Kunice	40
5.3.2	Výsledky dotazníkového šetření.....	41
5.4	Zhodnocení předpokladů a komparace dat	68
6	Komparace dat	71
7	Doporučení pro praxi	74
8	Závěr	75
9	Seznam použitých informačních zdrojů.....	76
10	Seznam příloh.....	79

Úvod

Poskytnout první pomoc a zareagovat v kritických situacích by měl umět každý jednotlivec. Naučit se zvládnout základy první pomoci není v České republice dána zákonem, avšak neposkytnutí první pomoci je u nás za určitých podmínek zákonem trestáno. Je tedy na nás, kde nebo jak si znalosti o první pomoci osvojíme, neboť právě včasné poskytnutí první pomoci často určuje další kvalitu života zachraňovaného.

Bakalářská práce *„Znalosti žáků v oblasti poskytování předlékařské první pomoci na vybraném odborném učilišti“* se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část se věnuje odbornému vzdělávání obecně, dále poukazuje na nutnost dodržování bezpečnosti práce a ochraně zdraví v odborném výcviku. Značná pozornost je věnována popisu předlékařské první pomoci v případě konkrétních úrazů a jiných stavů při výuce odborného výcviku a jsou podrobně popsány jednotlivé kroky první pomoci. Charakteristika jednotlivých úrazů a jiných stavů je pak doplněna názvy tematických okruhů odborného výcviku, při kterých konkrétní problém hrozí.

Pro praktickou část jsem si vybrala Střední školu řemesel v Kunicích. Jedná se o odborné učiliště, které poskytuje vzdělání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Cílem této části bylo především ověřit znalosti žáků v oblasti poskytování předlékařské první pomoci v případě některých vybraných úrazů.

Empirická část obsahuje zejména metodiku práce, stručný popis cíle a postupů dotazníkového šetření a popis cílové skupiny. Pro analýzu byly využity data z knihy úrazů vybraného odborného učiliště. Ke zjištění znalostí žáků byl vypracován dotazník, skládající se ze 17 uzavřených otázek (tzv. multiple choice test s třemi možnými odpověďmi, správná je pouze jedna odpověď).

Závěr je pak věnován doporučení pro praxi a stručnému shrnutí studované problematiky.

1 Obecné informace o odborném vzdělávání

Tradiční způsob přípravy absolventů praktické základní školy na profesní uplatnění představují učební obory. Střední odborná učiliště, odborná učiliště poskytují poměrně široký rejstřík možností výběru profesní přípravy, z nichž si žáci mohou volit učební obor podle svých zájmů a schopností. V teoretické části vzdělávání navazují na vzdělávací program základní školy praktické, jehož učivo doplňují a prohlubují. Těžiště jejich práce však spočívá v přípravě žáků na profesní uplatnění s akcentem na předávání praktických dovedností (Švarcová, 2003).

1.1 Stupně středního vzdělání

Školský zákon dělí střední vzdělávání do tří kategorií podle dosahovaných stupňů vzdělání. **Střední vzdělání:** získá žák úspěšným zakončením vzdělávacího programu v délce 1 roku nebo 2 let denní formy vzdělávání (Zákonč.561/2004 Sb., Školský zákon).

Střední vzdělání s výučním listem: získá žák úspěšným dokončením vzdělávacího programu v délce dvou nebo tří let denní formy vzdělávání nebo vzdělávacího programu zkráceného studia získává žák střední vzdělání s výučním listem (Zákonč.561/2004 Sb., Školský zákon).

Střední vzdělání s maturitní zkouškou získá žák úspěšným ukončením vzdělávacích programů šestiletého nebo osmiletého gymnázia, vzdělávacího programu v délce 4 let denní formy vzdělávání, vzdělávacího programu nástavbového studia v délce 2 let denní formy vzdělávání nebo vzdělávacího programu studia pro získání středního vzdělání s maturitní zkouškou (Zákonč.561/2004 Sb., Školský zákon).

1.2 Soustava oborů vzdělání

Níže jsou popsány kategorie dosaženého vzdělání, který upravuje předpis č. 367/2012 Sb., Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání

- B, C Obory vzdělání poskytující základní vzdělání s výjimkou oborů vzdělání 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá a 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá, které poskytují střední vzdělání

- J Obory vzdělání poskytující střední vzdělání (bez výučního listu a maturitní zkoušky)
- E Dvouleté a tříleté obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem (určené hlavně pro žáky se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním; jsou koncipovány s nižšími nároky v oblasti všeobecného i obecně odborného vzdělání; absolventi jsou připraveni pro výkon jednoduchých prací v rámci dělnických povolání)
- H Obory vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem
- L Obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou; v případě, že pořadové číslo začíná číslicemi 0 až 4, jedná se o obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou, u kterých je součástí vzdělávání i odborný výcvik; v případě, že pořadové číslo začíná číslicí 5, jedná se o obory vzdělání nástavbového studia poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
- K, M Obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou
- N Obory vzdělání poskytující vyšší odborné vzdělání
- P Obory vzdělání poskytující vyšší odborné vzdělání v konzervatoři

(Předpis č. 211/2010 Sb., Nařízení vlády o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání).

1.3 Organizace odborného vzdělávání

Odborné vzdělávání má část teoretickou a část praktickou. Ředitel školy stanoví v denní formě vzdělávání začátek a konec teoretického vyučování tak, že začíná zpravidla v 8 hodin a končí nejpozději ve 20 hodin. Nejvyšší počet vyučovacích hodin povinných předmětů v jednom dni s polední přestávkou je 8 hodin, ve výjimečných případech 9 hodin, bez polední přestávky 7 hodin. (Vyhláška č. 13/2005 Sb.; Vyhláška o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři).

Zpravidla po druhé vyučovací hodině se zařazuje přestávka 15 až 20 minut. Mezi ostatní vyučovací hodiny se zařazuje přestávka 10 minut, délka polední přestávky je nejméně 30 minut ((Vyhláška č. 13/2005 Sb.; Vyhláška o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři).

Praktické vyučování

Praktické vyučování završuje poznávací procesy žáků a přináší nové poznatky, podněty z praxe do teoretického vyučování a současně přispívá k oboustrannému spojení školy s praxí. Odborný výcvik je prováděn podle učebních plánů a učebních osnov ve specializovaných dílnách školy nebo ve školském zařízení a vyučuje ho učitel odborného výcviku. Procvičování dovedností žáku na pracovištích fyzických nebo právnických osob se provádí za vedení a dozoru pověřených zaměstnanců, kteří mají oprávnění k činnosti související s daným oborem vzdělání a uzavřely se školou smlouvu o obsahu a rozsahu praktického vyučování a podmínkách pro jeho konání. Základním znakem všech druhů praktického vyučování je vzájemné spojení duševní a fyzické práce, při které žáci získávají vztah ke zvolenému oboru a možnost ověření teoretických vědomostí v praxi, vytrvalost, důslednost, cílevědomost, vztah k hodnotám. (Čadílek, M. 2005).

V odborném výcviku je v denní formě vzdělávání vyučovací jednotkou vyučovací den. V prvním ročníku, nesmí přesáhnout 6 vyučovacích hodin ve vyšších ročnících, nesmí být delší než 7 vyučovacích hodin. Dopolodní vyučování ve vyučovacím dni v denní formě začíná nejdříve v 7 hodin a odpolední vyučování ve vyučovacím dni v denní formě vzdělávání končí nejpozději ve 20 hodin. Týdenní rozvrh vyučování žáků se upraví tak, aby mezi koncem jednoho vyučovacího dne a začátek následujícího dne měli odpočinek alespoň 12 hodin.

(Vyhláška č. 13/2005 Sb.; Vyhláška o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři).

1.4 Vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Zdravotní postižení je uváděno jako mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování (Zákonč.561/2004 Sb., Školský zákon).

Do skupiny žáků se zdravotním postižením řadíme žáky s tělesným postižením, například dětskou mozkovou obrnou, deformacemi amputacemi, omezenou mobilitu a imobilitu, do této skupiny můžeme také zařadit osoby s mentálním postižením, s lehkou, středně těžkou, těžkou hlubokou, jinou a nespecifikovatelnou formou. Patří sem také specifické poruchy učení jako je dyslexie, dyskalkulie, dysgrafie, dysortografie, dysmúzie, dyspinxie, dyspraxie. Do této skupiny ještě řadíme žáky se specifickou poruchou chování (SPCH), poruchou pozornosti bez hyperaktivit (ADD), poruchu pozornosti s hyperaktivitou (ADHD). Dále sem patří poruchy vývoje řeči, například koktavost, breptavost, huhňavost. Mezi další zdravotní postižení patří

zrakové postižení například záněty, zákaly, nádory, následky úrazů. Také sluchové postižení jako je lehká, středně těžká, těžká nedoslýchavost úplná hluchota patří do této skupiny v neposlední řadě, zařadíme pervazivní poruchu v oblastech komunikace, vnímání a sociální interakci Autismus (Zákon č.561/2004 Sb., Školský zákon).

Zdravotním znevýhodněním rozumíme dlouhodobou nemoc, zdravotní oslabení nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělání. Například alergie, astma, kožní onemocnění, diabetes, epilepsie, Crohnova choroba, hemofilie, vrozené srdeční vady, poruchy příjmu potravy (Zákon č.561/2004 Sb., Školský zákon).

Sociální znevýhodnění se týká rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, kde je vysoká pravděpodobnost ohrožení sociálně patologickými jevy. Mezi sociální znevýhodnění můžeme zařadit dítě s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou, patří sem dítě azylanta, jako osoba požívající doplňkové ochrany a účastníka řízení o udělení mezinárodní ochrany na území Česlo republiky (Zákonč.561/2004 Sb., Školský zákon).

Z textu níže vyplývá, že žáci odborného vzdělávání jsou vychovávaní ke znalostem o bezpečnosti práce a ochraně zdraví v odborném výcviku.

2 Výchova k bezpečné práci a ochranné zdraví v odborném výcviku

Pod pojmem bezpečnost a ochrana zdraví při práci rozumíme soubor všech opatření, která zajišťují, že pracující bude pozorně pracovat a bude li on i organizace dodržovat všechny zásady, pravidla a předpisy, neutrpí úraz a nebude pracovat za podmínek, které mohou dříve či později poškodit jeho zdraví (Čadílek, 2005).

Výchova k bezpečí a ochraně zdraví člověka při jakékoliv činnosti je trvalý proces začínající již v dětství a postupně se uplatňuje i v pracovní výchově. Výchova učňů k bezpečné práci nemůže být izolována, ale musí vytvářet v odborném výcviku s osvojováním dovedností, ucelený systém. Do vědomí učňů se musí postupně dostat pocit vnitřní potřeby poznávat postupy bezpečné práce, ale i nutnost jejich dodržování v praxi (Čadílek, 2005).

K běžné práci a ochraně zdraví musí být učni po celou učební dobu systematicky vedeni. Zvláště v počátečním období, kdy učni přicházejí do učebního poměru s malými životními a praktickými zkušenostmi, je výchova k bezpečné práci v odborném výcviku velmi důležitá. (Čadílek, 2005).

Pracoviště učňovských dílen i všechna provozní pracoviště vyhrazená učňům musí splňovat požadavky z hlediska bezpečné a zdraví nezávadné práce. Je nutné, aby mistři odborné výchovy znali a prakticky ovládali bezpečné pracovní postupy a předpisy a dbali na to, aby je učni dodržovali ve všech fázích učení (Čadílek, 2005).

2.1 Činitelé ohrožující zdraví při práci

Činitelé ohrožující zdraví při práci existují na straně: člověka, v pracovním prostředí a při organizaci práce.

U člověka se jedná o činitele anatomicko – fyziologické (tělesná zdatnost, ostrost smyslů, zrak, sluch, hmat, barvocit), psychické (pozornost, přesnost a součinnost jednotlivých analyzátorů), **V pracovním prostředí** se jedná o mechanické působení, chemické působení, elektrický proud, hluk, prach, otřesy, škodlivé záření, extrémní teploty. **Při organizaci práce** je třeba dbát na celkovou úroveň řízení, pracovní kázeň, organizaci vlastního pracoviště a dodržování všech bezpečnostních předpisů (Čadílek, 2005).

Učitel odborného výcviku musí v každém případě důsledně vyžadovat, aby učni bezpodmínečně dbali všech pokynů a pravidel bezpečné práce a používali bezpečnostních zařízení a pomůcek a to na všech pracovištích. Žáci jsou vždy na začátku školního roku školeni o bezpečnosti a ochraně zdraví na pracovišti (Čadílek, 2005).

2.2 Poučení žáků o možnosti ohrožení zdraví a bezpečnosti při práci

Škola zajistí, aby žáci byli poučeni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech, jichž se účastní při vzdělávání nebo přímé souvislosti s ním. Žáky zároveň seznámí s konkrétními pokyny, právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a se zásadami bezpečného chování, s možnými riziky a odpovídajícími následnými opatřeními, se kterými se mohou žáci setkat ve škole, jejím okolí a při činnostech mimo školu. Dále žáky seznámí s ustanoveními předpisů a pokynů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků s ustanoveními školního řádu, řádu dílen, laboratoří, odborných pracoven a dalšími opatřeními školy, jež mohou mít bezpečnostně preventivní význam (Romaněnko, 2006).

Školy a školská zařízení jsou při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdraví a vývoj, dále zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a s ním souvisejících činnostech. Poskytují žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Školy a školská zařízení jsou také povinni vést evidenci úrazů žáků, ke kterým došlo při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech (Romaněnko, 2008).

V knize úrazů se evidují všechny úrazy dětí, žáků a studentů a to nejpozději do 24 hodin od okamžiku, kdy se o úrazu dozví. Uvádí se zde pořadové číslo úrazu, nacionálně zraněného, popis úrazu včetně všech okolností a údajů o datu a místě události, zda a kým byl úraz ošetřen a případné další informace. Podpis zaměstnance, který provedl zápis do knihy úrazů. Evidovat se musí každý úraz, který dítě, žák nebo student utrpí při vzdělávání nebo s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb. Hlášení o úrazu nezletilého žáka musí škola ihned vyrozumět zákonného zástupce. Pokud byl v souvislosti s úrazem spáchán trestný čin nebo přestupek, informuje škola místní útvar Policie České republiky (Vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů).

V další části budu psát o Střední škole řemesel v Kunicích, přičemž zmíním především poslání školy, kritéria přijímacího řízení a budu se též věnovat kompetencím absolventů v jednotlivých oborech.

3 Střední škola řemesel v Kunicích

Střední škola řemesel Kunice spadá pod obec Strančice. Zřizovatelem je Středočeský kraj. Střední škola řemesel poskytuje střední vzdělání s výučním listem ve formě 3letého denního studia.

Střední škola řemesel Kunice má dlouholetou tradici, vznikla již v roce 1969 jako „Zvláštní učňovská škola internátní“. Od samého počátku své historie se jednalo o střední školu, která poskytovala vzdělání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. V průběhu existence školy se několikrát změnil její název a vzdělávací nabídka se postupně rozšiřovala o nové obory vzdělání (Historie, 2015).

Poslání školy

Poslání školy lze shrnout do několika bodů:

- všeobecně rozvíjet osobnosti jedince se speciálními potřebami,
- poskytovat střední odborné vzdělání žákům vycházejícím především ze základních škol praktických, eventuálně základních škol speciálních, případně žákům integrovaným do běžných základních škol, u nichž byly pedagogicko-psychologickou poradnou či speciálně pedagogickým centrem diagnostikovány speciálně vzdělávací potřeby, jejichž rozsah a závažnost je důvodem k zařazení žáka do režimu speciálního vzdělávání,
- vychovávat a vzdělávat žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, rozvíjet jejich klíčové kompetence,
- předávat odborné kompetence potřebné pro výkon budoucího povolání,
- respektovat odlišnosti každého jedince a uplatnit k němu citlivý a individuální přístup,
- rozvíjet vnější komunikaci s cílem začleňování žáků do života společnosti i světa práce (Poslání školy, 2015).

Kritéria přijímacího řízení

Kritéria přijímacího řízení pro obory vzdělání kategorie E, kde budou žáci vzděláváni ve třídě se speciálními vzdělávacími potřebami jsou:

- školní prospěch,
- lékařské stanovisko,
- souhlas zákonného zástupce nebo zletilého žáka se zařazením do formy speciálního vzdělávání z důvodu zdravotního postižení ve smyslu
- doporučení školského poradenského zařízení včetně navržení míry podpůrných opatření, tzn. opodstatněnost zařazení žáka do speciálního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 73/2005 Sb., o posouzení zájmu žáka o obor vzdělání

(Kritéria přijímacího řízení, 2015).

Kritéria přijímacího řízení pro obory vzdělání kategorie E, tzn. pro žáky, kteří budou vzděláváni v běžné třídě jsou:

- školní prospěch,
- lékařské stanovisko
- posouzení zájmu žáka o obor vzdělání.

(Kritéria přijímacího řízení, 2015).

3.1 Vzdělávací nabídka odborného učiliště Kunice

Jednotlivé obory vzdělání na Střední škole řemesel (odborném učilišti) jsou popsány v Tabulce č. 1.

Tabulka č. 1: Obory vzdělání Střední školy řemesel Kunice

Kód oboru vzdělávání	Název Rámcového vzdělávacího programu	Název Školního vzdělávacího programu	Délka studia
29 – 51 – E/01	Potravinářská výroba	Cukrářské práce	3roky
41 – 52 – E/01	Zahradnické práce	Květinářské a floristické práce	3roky
65 – 51 – E/01	Stravovací a ubytovací služby	Kuchařské práce	3roky
66 – 51 – E/01	Prodavačské práce	Prodavačské práce	3roky
66 – 51 – E/01	Péčovatelské služby	Péčovatelské práce	3roky

Zdroj: (Vzdělávací nabídka, 2015).

Organizace vzdělávání na střední škole řemesel Kunice

Teoretické vyučování je tvořeno všeobecně vzdělávacími a odbornými předměty zaměřenými dle jednotlivých oborů vzdělání. Teoretická výuka probíhá 2 dny v týdnu, rozsah teoretické výuky činí 14 hodin týdně u žáků prvních ročníků a 12 hodin týdně u žáků druhých a třetích ročníků (teoretické vyučování, 2015).

Praktická část vzdělávání je naplňována předmětem Odborný výcvik, při kterém si žáci ověřují a upevňují teoretické znalosti z odborných předmětů a získávají praktické dovednosti potřebné pro výkon svého budoucího povolání. Odborný výcvik je vyučován 3 dny v týdnu, jeho rozsah činí u žáků prvních ročníků 18 hodin týdně a u žáků druhých a třetích ročníků 21 hodin týdně. Odborný výcvik je realizován ve vlastních dílnách a také na externích pracovištích sociálních partnerů školy. Žákům je v souladu s platnými právními předpisy vyplácena odměna za produktivní práci (Odborný výcvik, 2015.)

Nejčastější postižení žáků na Střední škole řemesel Kunice

Na vybrané učiliště přicházejí žáci s dětskou mozkovou obrnou (jedná se o široké spektrum postižení, vyskytují se problémy se psaním, udržení rovnováhy, chůzí, neklid, nedokonalost vnímání, výkyvy v duševní výkonnosti a vady řeči), lehkým mentálním postižením (vyznačuje se nízkou úrovní rozumových schopností, odlišným vývojem některých

psychických vlastností a poruchami adaptačního chování), lehkou mozkovou dysfunkcí (jedná se o poruchu pozornosti a soustředěnosti, impulzivitu, motorickou neobratnost), poruchou učení, poruchou chování (odchylku v oblasti sociálních vztahů nerespektování norem a pravidel) a narušenou komunikací (Fišer, S. 2008, Škoda, J. 2008).

3.2 Vybrané učební obory na OU Kunice

3.2.1 Květinářské a floristické práce

Jsou zařazeny do oboru vzdělání: 41-52-E/01 Zahradnické práce

Název ŠVP: Květinářské a floristické práce

Pracoviště odborného výcviku tvoří vlastní odborné dílny školy a školní pozemek. Dalším pracovištěm odborného výcviku je Ekoflor, zahradnictví Říčany, zde se žáci setkávají se zahradnickými pracemi přímo v provozu a prakticky si vyzkouší to, co se naučili v teoretické části výuky a doplní si poznatky (Květinářské a floristické práce, 2015).

Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent oboru vzdělání Zahradnické práce, školního vzdělávacího programu Květinářské a floristické práce, je připraven pro výkon jednoduchých pracovních činností ve vazačských provozovnách a květinových síních, uplatní se především při pomocných pracích v zahradnictvích a okrasných školkách při pěstování květin a sadových výpěstků, v technických službách měst, při údržbě a zakládání zeleně. (Květinářské a floristické práce, 2015).

Způsob ukončení vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Vzdělání ve vzdělávacím programu v oboru vzdělání Květinářské a floristické práce vedoucímu k dosažení středního vzdělání s výučním listem se ukončuje závěrečnou zkouškou. Dokladem o dosažení středního vzdělání s výučním listem je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. Vysvědčení o závěrečné zkoušce i výuční list jsou opatřeny doložkou o získání středního vzdělání s výučním listem. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy.

Učební plán

Tabulka č. 2: Učební plán Květinářské a floristické práce

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Zkratky vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Povinné vyučovací předměty					
Český jazyk a literatura	Čj a L	1	1	1	3
Cizí jazyk	Nj, Aj	1	1	1	3
Občanská výchova	Ov	2	2	1	5
Matematika	M	1	1	1	3
Tělesná výchova	TV	2	2	2	6
Práce s počítačem	Psp	1	1	1	3
Základy zahradnické výroby	Zzv	2	0	0	2
Základy botaniky	Zb	1	0	0	1
Ekologie	Ek	1	0	0	1
Květinářství	Kv	0	2	3	5
Vazačství a aranžování květin	Vak	2	1	1	4
Sadovnictví	Sad	0	1	1	2
Odborný výcvik	OdV	18	21	21	60
Celkový počet vyučovacích hodin týdně		32	33	33	98

(Učební plán, 2015).

Kompetence absolventa

Absolvent se vyznačuje těmito odbornými kompetencemi:

- provádí jednoduché operace a práce při množení rostlin,
- připravuje půdu k výsadbě a provádí vlastní výsadbu,

- vykonává základní práce při ošetřování, hnojení a ochraně rostlin a dodržuje požadované postupy,
- provádí jednoduché práce při sklizni vypěstovaných produktů,
- pomáhá při přípravě optimálních podmínek pro pěstování zahradních kultur a při pěstování květin, sadovnických výpěstků a sadby ve sklenících i volné půdě,
- pomáhá při zakládání a údržbě sadovnických úprav,
- podle pokynů hnojí, přihnojuje, případně aplikuje základní ochranné prostředky proti chorobám a škůdcům,
- zhotovuje běžné vazačské a aranžérské výrobky - tematicky zaměřené vazby (vánoční, velikonoční, svatební, smuteční, dušičkové a dárkové),
- provádí základní údržbu zahradnického nářadí,
- při práci uplatňuje zásady bezpečnosti práce, rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví,
- dodržuje zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti,
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci.

(Profil absolventa, 2015).

Klíčové kompetence absolventa

Absolvent se vyznačuje těmito klíčovými kompetencemi:

- chápe význam životního prostředí a jedná v duchu udržitelného rozvoje,
- sleduje vývoj oboru a reaguje na něj,
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění úkolů, využívá dříve nabytých zkušeností a vědomostí,
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly,
- pracuje v týmu, spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi,
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a profesionálního chování,

- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců,
- využívá informace z různých zdrojů i s využitím informačních a komunikačních technologií.

(Profil absolventa, 2015).

Absolvent byl veden tak, aby

- chápal kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti,
- měl reálnou představu o kvalitě své práce, pracoval svědomitě a pečlivě, snažil se dosahovat co nejlepších výsledků,
- znal význam, účel a užitečnost vykonávané práce,
- nakládal s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí,
- pracoval hospodárně a loajálně v pozici zaměstnance.

(Profil absolventa, 2015).

3.2.2 Kuchařské práce

Jsou zařazeny do oboru vzdělání: 61-51-E/01, Stravovací a ubytovací služby

Název ŠVP: Kuchařské práce, jsou zařazeny do oboru vzdělání,

Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent oboru vzdělání Stravovací a ubytovací služby, školního vzdělávacího programu Kuchařské práce je připraven pro výkon činností v provozovnách veřejného stravování a na úseku účelového stravování, výroby a odbytu. Uplatní se při výkonu povolání ve veřejném i účelovém stravování jako pomocný kuchař nebo kuchař (Kuchařské práce, 2015).

Způsob ukončení vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Vzdělávání ve vzdělávacím programu v oboru vzdělání Kuchařské práce vedoucím k dosažení středního vzdělání s výučním listem se ukončuje závěrečnou zkouškou. Dokladem o dosažení středního vzdělání s výučním listem je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční

list. Vysvědčení o závěrečné zkoušce i výuční list jsou opatřeny doložkou o získání středního vzdělání s výučním listem. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy.

(Profil absolventa, 2015)

Učební plán

Tabulka č. 3: Učební plán - Kuchařské práce

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Zkratky vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Povinné vyučovací předměty					
Český jazyk a literatura	Čj a L	1	1	1	3
Cizí jazyk	Nj, Aj	1	1	1	3
Občanská výchova	Ov	2	2	1	5
Matematika	M	1	1	1	3
Tělesná výchova	TV	2	2	2	6
Práce s počítačem	Psp	1	1	1	3
Potraviny a výživa	PaV	2	1	1	4
Zařízení závodu	ZZ	1	0	0	1
Technologie	Tch	2	3	3	8
Základy stolničení	Zs	1	0	1	2
Odborný výcvik	OdV	18	21	21	60
Celkový počet vyučovacích hodin týdně		32	33	33	98

(Učební plán, 2015).

Kompetence absolventa

Absolvent se vyznačuje těmito odbornými kompetencemi:

- prakticky využívá poznatků o různých druzích potravin a surovin, používaných stojích a zařízeních, technologických postupech při zhotovování pokrmů teplé a studené kuchyně a přípravě teplých a studených nápojů,
- předběžně upravuje suroviny pro přípravu pokrmů a nápojů,
- orientuje se v základních terminologických postupech přípravy pokrmů,
- používá receptury teplých a studených pokrmů, vybírá vhodné technologické postupy,
- normuje pokrmy a kalkuluje ceny,
- skladuje suroviny a nápoje v souladu s požadavky na jejich uskladnění,
- zhodnotí kvalitu provedené práce,
- při práci uplatňuje zásady BOZP a dodržuje hygienické předpisy,
- provádí základní úklid a čištění zařízení a prostor pro výrobu pokrmů a dodržuje sanitační řád.

(Profil absolventa, 2015)

Klíčové kompetence absolventa

Absolvent se vyznačuje těmito klíčovými kompetencemi:

- uvědomuje si význam vzdělání pro pracovní uplatnění,
- má pozitivní vztah k manuálním činnostem, pracuje podle daného pracovního postupu, návodu, uplatňuje osvojené dovednosti a postupy,
- je schopen pracovní výdrže, koncentrace a dokončení výkonu,
- volí vhodné prostředky a způsoby pro plnění úkolu, využívá dříve nabytých zkušeností a vědomostí,
- srozumitelně se vyjadřuje, vede dialog, vyjádří a obhájí názor,
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly, dokáže přijmout důsledky svých rozhodnutí,
- pracuje v týmu, navazuje a udržuje dobré mezilidské vztahy, respektuje druhé,
- při řešení problémů se nenechá odradit nezdarem,

- dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny, ochrany životního prostředí a společenských hodnot,
- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatele a pracovníků,
- užívá běžné prostředky informační a komunikační technologie.

(Profil absolventa, 2015)

Absolvent byl veden tak, aby:

- měl reálnou představu o svých možnostech v profesním životě,
- Uplatňoval svá práva a naplňoval své povinnosti,
- dokázal posoudit kvalitu své práce, pracoval svědomitě, pečlivě a snažil se dosahovat co nejlepších výsledků,
- důvodné kritice rozuměl a přiměřeně na ni reagoval,
- samostatně využíval osvojených dovedností a postupů,
- uvažoval a jednal ekonomicky v osobním i v pracovním životě,
- pracoval hospodárně a loajálně v pozici zaměstnance,
- dodržoval zásady BOZP a hygieny práce, chránil své zdraví,
- pečoval o stroje a zařízení a prováděl jejich běžnou obsluhu a údržbu,
- nadále rozvíjel své schopnosti v oboru i mimo něj v rámci celoživotního učení.

(Profil absolventa, 2015)

Žáci oboru kuchařské práce mají pracoviště odborného výcviku přímo v kuchyni školy, kde vaří pro své spolužáky.

V další části se budu věnovat předlékařské první pomoci všeobecně. Pozornost zaměřím především na základní pravidla první pomoci a jednotlivé život zachraňující úkony a v závěru uvedu seznam vybraných úrazů na Střední škole řemesel v Kunicích.

4 Předlékařská první pomoc

Předlékařská první pomoc, je péče poskytnutá postiženému před příjezdem zdravotnické záchranné služby nebo jiného kvalifikovaného odborníka. Nenahrazuje lékařské ošetření, ale je předpokladem její úspěšnosti. (Hanušová, 2013).

První pomoc je soubor jednoduchých a účelných opatření, která při náhlém ohrožení nebo postižení zdraví či života cílevědomě a účinně omezuje rozsah a důsledky ohrožení či postižení. (Bydžovský, 2011).

4.1 Cíle při poskytování předlékařské první pomoci

Cíle předlékařské první pomoci jsou zejména (Hanušová, 2013):

- a) Zachránit život
- b) Zabránit zhoršení zdravotního stavu
- c) Zabezpečit podmínky pro zotavení a ošetření postiženého

Vybavení potřebné pro poskytnutí první pomoci

Není potřeba žádná zvláštní výbava. Lékárnička obsahuje potřebné pomůcky. Je také nutné použít improvizované prostředky, tedy co je právě k dispozici (oblečení, kapesník, šátek apod.) Nepožíváme papírové kapesníky, masti, zásypy a špinavé věci (Hanušová, 2013).

Následky při neposkytnutí první pomoci

Následky při neposkytnutí první pomoci určuje především zákon č.40/2009Sb., Trestní zákoník v ustanovení §150: „Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo jiného vážného onemocnění, neposkytne první pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.“

(Bydžovský, 2006).

„Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo jiného vážného onemocnění, neposkytne první pomoc, ač je podle povahy svého zaměstnání povinen takovou pomoc poskytnout, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.“ (Zákon č.40/2009Sb., Trestní zákoník). „Pokud řidič dopravního prostředku, který po dopravní nehodě, na niž měl účast, neposkytne osobě, která při nehodě utrpěla újmu na zdraví, potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na pět let nebo zákazem činnosti.“ (Bydžovský, 2006).

4.1.1 Základní pravidla první pomoci

Velmi důležité je, aby se záchránce sám nestal postiženým. Vždy je třeba zabývat se těmi, kteří jsou nejvážněji zraněni, nikdy zbytečně nehýbat s postiženým, neopatrná manipulace může zhoršit jeho zdravotní stav.

Při poskytování první pomoci musí záchránce stát k postiženému čelem. Postižený dle stavu leží či sedí. Při poskytování nepřímé srdeční masáže je nutné, aby měl postižený zcela obnažený hrudník, ležel na zádech na pevné podložce (Hanušová, 2013).

4.1.2 Linky tísňového volání, přivolání odborné pomoci

Zdravotnická záchranná služba 155

Evropská linka tísňového volání 112 toto číslo funguje v zemích EU. V České republice je spravuje Hasičský záchranný sbor, jedná se o službu, která zprostředkovává kontakt s policií a zdravotnickou záchrannou službou.

Policie České republiky 158 kontaktovat tuto linku je možné například u dopravní nehody nebo otevření bytu.

Hasičský záchranný sbor České republiky 150 provádí technickou první pomoc.

Městská (obecní policie) 156.

Přivolání odborné pomoci

Pokud voláme na záchrannou zdravotnickou službu, je nutno nahlásit tyto údaje:

- a) jméno,

- b) co se stalo,
- c) kde se to stalo,
- d) kdy se to stalo,
- e) počet poraněných,
- f) druhy poranění,
- g) jaká byla poskytnuta první pomoc,
- h) přístupové cesty na místo,
- i) telefonní číslo.

Vždy je nutno zavěsit až poté, co zavěsí dispečer služby (Hanušová, 2013).

4.2 Život zachraňující výkony

Do životních funkcí náleží dýchání, krevní oběh a stav vědomí. Dýchání zabezpečuje přísun kyslíku do organismu. Nejcitlivější na nedostatek kyslíku je mozek. Statistiky dokazují, že po 5 minutách dochází k nezvratnému poškození. Do 2 minut po zástavě dechu, dochází i k zástavě srdeční činnosti. Poslední studie doporučují, pokud postižený nedýchá nehledat tep a ihned zahájit nepřímou srdeční masáž (Hanušová, 2013).

4.2.1 Uvolnění a vyčištění dýchacích cest

Zneprůchodnění dýchacích cest hrozí vždy, pokud je postižený v bezvědomí, dochází k uvolnění žvýkacích svalů a jazyk zapadá a ucpává vchod do hltanu. V dutině ústní či v hltanu se mohou hromadit zvratky, krev, sliny či jiná cizí tělesa a dochází k zástavě dýchání (Hanušová, 2013).

Postup předlékařské první pomoci při čištění dutiny ústní

Otočíme hlavu postiženého k jedné straně, obalíme si svůj ukazovák a prostředník do kapesníku rychlým pohybem dokola vytřeme a vyčistíme postiženému ústní dutinu, pokud postižený stále nedýchá, je nutné uvolnit dýchací cesty (Hanušová, 2013).

Postup předlékařské první pomoci při vdechnutí u postiženého v bezvědomí

Jednu ruku přiložíme na čelo postiženého, druhou na dolní čelist. Předsuneme dolní čelist dopředu a vzhůru, aby brada vyčnívala, tím se jazyk posune dopředu a dýchací cesty se uvolní. V případě nutnosti vyčistíme ústní dutinu. Jestliže postižený dýchá, uložíme ho do stabilizované polohy, pokud nedýchá, zavoláme zdravotnickou záchrannou službu a zahájíme umělé dýchání (Hanušová, 2013).

Postup předlékařské první pomoci při vdechnutí u postiženého při vědomí

Udeříme postiženého dlaní pěti údery mezi lopatky, ten musí sedět v předklonu. Malé děti, položíme hlavou dolů na předloktí, přes kolena zachránce a energicky poklepeme mezi lopatky (Hanušová, 2013).

4.2.2 Dýchání z úst do úst

Dle nejnovějších doporučení se u laiků dýchá z úst do úst pouze u dětí a to 30 stlačení hrudníku ku 2 umělým vdechům. Resuscitaci provádíme do příjezdu sanitky, dokud dítě začne projevovat životní funkce nebo dokud se neunavíme.

Postup: uvolníme a vyčistíme dýchací cesty, držíme záklon hlavy, předsuneme dolní čelist a pootevřeme ústa. Jedna ruka zachránce je opřena o čelo postiženého a palec s ukazovákem stlačuje nosní dírky. Zhluboka se nadechneme, otevřeme zešíroka ústa a přiložíme své rty kolem úst postiženého. Poté oddálíme ústa a pozorujeme hrudník, pokud byl vdech úspěšný, vidíme, že se hrudník zvedl a při výdechu klesá. U novorozenců dýcháme zároveň do nosu i úst (Hanušová, 2013). Při nepřímé srdeční masáži postupujeme tak, že postiženého položíme na rovnou a pevnou podložku, klekneme si k postiženému v úrovni hrudníku. Zajistíme životní funkce (vědomí, dýchání, srdeční činnost) kontaktujeme zdravotnickou záchrannou službu. Odhalíme hrudník, najdeme střed hrudní kosti (spojnice prsních bradavek) položíme zápěstí jedné ruky do středu hrudní kosti poté, přiložíme zápěstí druhé ruky, prsty se nesmějí dotýkat hrudníku. Klečíme tak, abychom měli ramena nad hrudní kostí postiženého a lokty s pažemi byly narovnány. Hrudník stlačujeme nejméně o 5 cm s frekvencí 100 stlačení za minutu (Hanušová, 2013).

4.2.3 Stabilizovaná poloha

Jedná se o polohu, která zajišťuje volné dýchací cesty. Postižený leží na zádech, obě horní končetiny postiženého leží podél těla, bližší horní končetinu postiženého upažíme,

nadzdvihneme k sobě jeho vzdálenější končetinu a pokrčíme ji v koleni. Uchopíme postiženého za vzdálenější rameno a tahem za rameno a pokrčené koleno otočíme postiženého k sobě. Hlavu dáme do záklonu a zkontrolujeme průchodnost dýchacích cest (Hanušová, 2013). (Bydžovský, 2006).

V následující části se zaměřuji na nejčastější možné úrazy při výuce odborného výcviku na Střední škole řemesel v Kunicích, včetně uvedení příčin stavu, jeho projevů, předlékařské pomoci, prevence a názvů tematických okruhů, kde tento konkrétní úraz hrozí.

4.3 Vybrané úrazy na Střední škole řemesel v Kunicích.

U vybraných úrazů jsou zapsány tematické okruhy z 1. – 3. ročníku oborů Květinářské a floristické práce a Kuchařské práce, ve kterých můžeme očekávat nejvyšší počet zranění., u každého úrazu jsou uvedeny příčiny, projevy, předlékařská první pomoc, prevence a názvy tematických okruhů. Úrazy jsou vybrány po zkušenostech učitele odborného výcviku.

4.3.1 Úpal (přehřátí)

Úpalem se rozumí celkové přehřátí organismu, vyvolané pobytem postižené osoby v prostředí s vysokou teplotou, někdy v kombinaci s nadměrnou námahou (Hanušová, 2013).

Příčina: nadměrná tvorba tepla v kombinaci s nedostatkem tekutin a minerálů. Dochází k přehřívání těla a pocení už k ochlazení nepostačuje. Práce ve skleníku, fóliovníku při vyšších teplotách, nedodržování pitného režimu (Hanušová, 2013).

Projevy: malátnost, bolest hlavy, bolest břicha, návaly, hučení v uších, nevolnost závratě, zrychlení dechu, rychlý a slabý puls, kůže horká a zarudlá TT až 40°C, pocit žízně, citlivost na světlo, oční zornice jsou rozšířené (Hanušová, 2013).

Předlékařská první pomoc: zamezíme dalšímu působení tepla, uložíme postiženého do chladnějšího prostředí, stínu. Postupně snižujeme tělesnou teplotu, například omýváním vodou, zábaly. Zajistíme náhradu tekutin a minerálů. (Hanušová, 2013).

Prevence: přiměřené oblečení při práci ve skleníku, dostatek tekutin.

Názvy tematických okruhů, při kterých hrozí úraz

Květinářské a floristické práce: Pěstování okrasných rostlin ve sklenících. Ošetřování rostlin v průběhu vegetace.

Kuchařské práce: Základní tepelné úpravy (vaření, dušení, pečení). Význam a rozdělení omáček. Úprava vepřových drobů. Úprava hovězích drobů. Druhy vývarů a jejich úprava. Zavářky a vložky do polévek.

4.3.2 Úžeh (sluneční úpal)

Úžeh vzniká jako důsledek přímého působení slunečních paprsků na nekryté části těla, zejména na hlavu. Může se projevit i s několikahodinovým zpožděním (Hanušová, 2013).

Příčina: dlouhodobý pobyt na slunci, bez ochranných prostředků, nedostatek tekutin.

Projevy: bolesti hlavy, nevolnost, zčervenání kůže, zvýšená TT, zimnice, celková slabost, závratě (Hanušová, 2013).

Předlékařská první pomoc: postupné zchlazování postiženého, zvlhčování kůže, vlažná sprcha, podávání chladných nápojů po lžičkách (Hanušová, 2013).

Prevence: vzdušná pokrývka hlavy, dostatek tekutin, ošetření pokožky opalovacím krémem.

Názvy tematických okruhů, při kterých hrozí úraz

Květinářské a floristické práce: Rytí půdy a zarývání organické hmoty. Zpracování půdy během vegetace ručním náradím. Zakládání kompostu. Zakládání a vyvážení pařenišť. Odborné činnosti v okrasné školce. Příprava pozemku k výsadbě. Výsadba pomocí kolíku, lopaty a motyčky. Okopávka, kypření, odplevelování. Přihnojování. Sklizeň květinových semen.

Kuchařské práce: Rožnění (zpracování masa na ohni)

4.3.3 Popáleniny a opařeniny

Popálenina je zranění způsobené teplem

Opařenina je stejné zranění jako popálenina znásobená vlhkým teplem (párou, horkou tekutinou). (Hanušová, 2013).

Příčina: dochází k výronu tekutin do místa zranění a ven z organismu. Ztráta tekutin snižuje objem plazmy. Pokud je popálená větší část těla, vzniká nebezpečí šoku (Hanušová, 2013).

Projevy: první stupeň se projevuje zarudnutím a slabým otokem. Druhý stupeň zarudnutí, silný otok, puchýře a bolest, možnost infekce. Třetí stupeň se vyznačuje bílou kůží, poranění nebolí. Čtvrtý stupeň se vyznačuje zuhelnatěním (Hanušová, 2013).

Předlékařská první pomoc: uhasíme případné plameny na postiženém, popálené místo chladíme studenou vodou co nejrychleji. Nikdy neodstraňujeme, co pevně lpí na popálenině. Postižená místa pokryjeme obvazem, či jinou látkou bez použití mastí nebo náplastí. Puchýře neodstraňujeme ani nepropichujeme. Pokud je to nutné, provádíme protišoková opatření a voláme záchrannou službu (Hanušová, 2013).

Prevence: Dodržování pravidel bezpečnosti práce. Být pozorný, správná manipulace s materiálem.

Názvy tematických okruhů, při kterých hrozí úraz:

Květinářské a floristické práce: Dezinfekce zemin. Mechanizační prostředky používané v jednotlivých odvětvích zahradnické výroby. Údržba strojů.

Kuchařské práce: Předběžná úprava potravin rostlinného živočišného původu. Dochucování, zjemňování polévek. Omáčky a jejich úpravy. Úprava vařením, dušením a pečením.

4.3.4 Drobná poranění

Příčina: Nepozornost při práci, podceňování nošení rukavic (Huges,1999).

Projevy: kapilární či drobné žilní krvácení, porušení povrchu kůže, tržné či řezné rány, oděrky.

První pomoc: Ránu omyjeme pod tekoucí vodou a osušíme sterilním materiálem, přiložíme polštářkovou náplast. Pokud rána stále krvácí, pevně ji obvážeme čistým obvazem, který ponecháme, dokud se krvácení nezastaví. Když se rána zanítí, vyhledejte lékaře (Huges,1999).

Prevence: Pokud to jde, nosit ochranné pomůcky rukavice, oděv a obuv. Smysl pro pořádek.

Názvy tematických okruhů, při kterých hrozí úraz

Květinářské a floristické práce: Vegetativní množení rostlin, plátkování. Ošetřování řezaných květin. Udržovací řez. Pletení z proutí. Vánoční vazba. Velikonoční vazba. Navazování rostlinného materiálu. Dekorace místnosti. Nácvik roubování. Nácvik očkování. Květinové vazby. Svatební vazba.

Kuchařské práce: Estetická úprava a expedice pokrmů. Vepřové hody. Úprava masa. Příprava specialit cizí kuchyně. Rozdělení masa.

4.3.5 Mdloba

Je krátkodobá porucha vědomí způsobená poruchou prokrvení a okysličení mozku, která se spontánně upravuje do 1 minuty (Bydžovský, 2011).

Příčina: pobyt v teplém, nevětraném prostředí, nedokrvení mozku z rychlé změny polohy, neurologické příčiny (epilepsie, migréna).

Projevy: nevolnost, zatmění před očima, bolest v obličeji (Bydžovský, 2011).

První pomoc: Zvedneme postiženému dolní končetiny, zkontrolujeme stav vědomí a dýchání. Pokud nereaguje, zahájíme resuscitaci. Postižený začal dýchat normálně, uložíme jej do stabilizované polohy a zavoláme záchranou zdravotnickou službu (Bydžovský, 2011).

Prevence: pravidelné větrání, nepodceňovat začátek nevolnosti.

Názvy tematických okruhů, při kterých hrozí úraz

Květinářské a floristické práce: Ostatní sklizňové práce. Ošetřování rostlin ve skleníku. Nácvik očkování.

Kuchařské práce: U témat, kde je třeba tepelného zpracování potravin.

4.3.6 Krvácení z nosu

Příčina: náraz na nos, silné kýchnutí či smrkání. Krev se také může spustit bez zjevné příčiny (Hanušová, 2013).

Projevy: vytékání krve z nosu, nevolnost.

Předlékařská první pomoc: postiženého posadíme, musí se předklonit a zmáčknout si měkké části nosu alespoň na 10 minut, dýchá ústy. Kořen nosu chladíme v zátylku nebo pod jazykem. Nos můžeme také vytamponovat Gelasponem (želatinovou houbu) ničím jiným. Pokud krvácení nepřestane do 30 minut, vyhledáme ošetření na ORL (Hanušová, 2013).

Prevence: Vyvarovat se zbrklému pohybu, nesmrkat silou, pokud máme dispozice ke krvácení z nosu.

Názvy tematických okruhů, při kterých hrozí úraz

Květinářské a floristické práce: kdykoliv

Kuchařské práce: kdykoliv

4.3.7 Bolest břicha

Zpravidla náhle vzniklé bolesti břicha, podbřišku, beder či boků (Hasík, 2012).

Příčina: průjemové onemocnění, dietní chyby, zánět červovitého přívěsku, onemocnění močového ústrojí.

Projevy: bolest břicha, nevolnost či zvracení, průjem, nafouklé břicho, hledání úlevové polohy, těhotenství, zvýšená plynatost (Hasík, 2012).

Předlékařská první pomoc: ulevit postiženému od bolesti vsedě či vleže, tzv. klubíčko. Postiženému nedáváme nic jíst. Pokud obtíže neustávají nebo se zhoršují, zavoláme záchrannou službu (Hasík, 2012).

Prevence: Střídmost v jídle, vhodné oblečení dle počasí, nenosit těžké věci

Názvy tematických okruhů, při kterých hrozí úraz

Květinářské a floristické práce: Přesazování květin, Balení a expedice hrnkových rostlin, Vyvážení pařenišť, Dezinfekce nádob a zemin.

Kuchařské práce: Bílé polévky a jejich úprava. Pokrmy z luštěnin. Úprava rosolů, marinád, majonéz.

4.3.8 Úrazy očí

Příčina: Zásah oka letícím předmětem, přítomnost cizího tělesa v oku, poleptání chemikálií (Hanušová, 2013).

Projevy: Přítomnost krve v oku, nepříjemný pocit tlacení, řezání, pálení či nadměrné slzení oka, problémy s mrkáním

Předlékařská první pomoc: Tupé poranění například míčkem pouze chladíme, překryjeme gázou. U poranění pronikajícího například nůžky, větvičky, drát nevyndáváme, zakryjeme gázou. Cizí těleso v oku vypláchneme Ophtalem nebo pod tekoucí vodou, oko překryjeme gázou. Ve všech těchto případech voláme záchrannou službu. Totéž platí při poleptání chemikáliemi (Hanušová, 2013).

Prevence: Nic neházet po spolužácích, při práci s chemikáliemi, použít ochranné brýle. Dodržování předepsaných postupů práce).

Názvy tematických okruhů, při kterých hrozí úraz

Květinářské a floristické práce: Příprava zemin pro výsevy. Pěstování rostlin k sušení. Okopávka, kypření odplevelování. Zahradnické nářadí a nože. Pletení z proutí. Ošetřování řezaných rostlin. Zazimování růží. Výroba věnců. Navazování rostlinného materiálu. Jarní a velikonoční vazba.

Kuchařské práce: Způsoby zahušťování. Prostředky pro úklid a sanitaci. Opékání, zapékání, smažení.

4.3.9 Bodnutí hmyzem

U dospělých osob většinou neohrožují život, avšak u lidí, kteří trpí alergickou reakcí, je nutné dbát zvýšené opatrnosti. Nejzávažnější je bodnutí sršní, vosou, včelou, kousnutí čmelákem a některými ovády (Hanušová, 2013).

Příčina: Vydráždění hmyzu a následné bodnutí, neopatrnost při práci s květinami.

Projevy: Zarudnutí, otok, zvýšená TT, nevolnost, dušnost, zvýšená srdeční akce, anafylaktický šok (Hanušová, 2013).

PPP: Uložíme postiženého do polohy v polosedu, odstraníme žihadlo pinzetou či prsty, nemačkáme. Přiložíme studený obklad (vodu, octan) nebo gel například Fenistil, můžeme použít antihistaminikum Dithiaden, Zirtec v tabletách pod jazyk. Provádíme protišoková opatření. Kontaktujeme zdravotnickou záchrannou službu (Hanušová, 2013).

Prevence: Nedráždit hmyz, při pití tekutin dbát opatrnosti, do neuzavřené sklenice může hmyz vlétnout.

Názvy tematických okruhů, při kterých hrozí úraz

Květinářské a floristické práce: Sklizeň květin k sušení. Vysazované květinové úpravy. Okopávka kypření pletí. Osazování květinových truhlíků. Zálivka Vazba volně vázaných kytic.

Kuchařské práce: Doplnky k pokrmům. Druhy ovocných salátů. Zmrzlinové poháry. Moučníky z listového kynutého těsta. Druhy polotovarů.

4.3.10 Komoce (otřes mozku)

Je funkční nikoliv anatomické poškození mozku (Hanušová, 2013).

Příčina: otřes mozku není jen přímý náraz hlavy na pevnou překážku, ale stačí extrémní zrychlení a zpomalení pohybu.

Projevy: postižený nebývá v bezvědomí, udává bolest hlavy, nevolnost, zvracení a ztrátu paměti, spavost (Hanušová, 2013).

Předlékařská první pomoc: kontrolujeme každou hodinu stav postiženého, hlavně pokud usnul (Hanušová, 2013).

Prevence: Sebekázeň. Nerespektování zákazů a příkazů při práci při odborném výcviku a výuce.

Názvy tematických okruhů, při kterých hrozí úraz

Květinářské a floristické práce: Zálivka. Dekorace místností.

Kuchařské práce: Nakládání s odpady a obaly. Příprava a úklid pracoviště.

4.3.11 Poranění kloubů (distorze – vykloubení)

Příčina: Distorze vznikne, když hlavice opustí kloubní jamku, ale tahem kloubního pouzdra se nevrací zpět (Hanušová, 2013).

Projevy: bolest, otok omezení hybnosti, hematom.

První pomoc: otok zmírníme chlazením a podložíme postižené části, dolní končetinu je možné fixovat dlahou. Na menší klouby použijeme elastické obinadlo (Hanušová, 2013).

Prevence: opatrnost pozor na zakopnutí a podklouznutí.

Názvy tematických okruhů, při kterých hrozí úraz

Květinářské a floristické práce: Rytí půdy a zarývání organické hmoty. Příprava pozemku k výsadbě. Vybírání a uskladnění cibulnatých a hlíznatých květín. Zálivka.

Kuchařské práce: Úprava a použití vajec. Mleté pokrm.

4.3.12 Postup při zástavě zevního tepenného krvácení

Příčina: Poranění cév (Hanušová, 2013).

Projevy: Z rány v pravidelných intervalech vytéká (pulzuje) vystřikuje jasně červená krev

Možnosti postupů před lékařské první pomoci.

Tlak prstů v ráně: stlačíme postiženému ránu palcem nebo prsty dbáme na svoji bezpečnost použitím gumových rukavic nebo igelitu. Zvedneme a přidržujeme část těla postiženého, aby byla nad úrovní hrudníku, tím se zpomalí průtok krve zraněnou částí těla a ponecháme ho vleže. Voláme záchrannou službu (Hanušová, 2013).

Tlakový obvaz: Překryjeme ránu sterilním obvazem, pokud ho nemáme k dispozici, vytvoříme tlakovou vrstvu improvizovaně například stočením oblečení, na připevňovací vrstvu použijeme třeba tričko, důkladně připevníme uvázáním uzle v místě krvácení. Voláme záchrannou službu (Hanušová, 2013).

Škrtidlo: Použijeme pouze v nezbytném případě, pokud všechny ostatní metody selhaly či došlo k amputaci části těla. Škrtidlo musí být minimálně 5 centimetrů široké, vždy přikládáme přes oděv postiženého mezi ránu a srdce, co nejbližší k ráně. Škrtidlo se přikládá v místě kostí a nikdy se nepovoluje. Improvizované škrtidlo například z šátku zajistíme roubíkem, upevníme zakroucením pomocí pevného předmětu například tužky. Na postiženou část zapíšeme čas zaškrcení. Voláme záchrannou službu (Hanušová, 2013).

Prevence: Dbát velké opatrnosti při manipulaci s nožem a nůžkami, nepřeskakovat zasklené pařeniště.

Názvy tematických okruhů, při kterých hrozí úraz

Květinářské a floristické práce: Plátkování. Nácvik roubování. Broušení nožů. Zmlazovací řez.

Kuchařské práce: Význam a podávání příloh. Pokrmy ze sýrů a tvarohu. Obložené mísy. Studené předkrmy a jejich úprava.

4.3.13 Vyražení zubu

Příčina: nekontrolovatelný náraz po mdlobě, podklouznutí, pády při různých aktivitách, nerespektování zákazů a příkazů.

Projevy: vytékání krve z úst, vyražený zub.

Předlékařská první pomoc: Opláchneme zub, pokud je to bezpečné vložíme zpět do zubního lůžka. Zub si postižený podrží v dutině ústní, u dětí ho zabalíme do kapesníku napuštěného

vodou. Zkontrolujeme dutinu ústní, zda nedošlo ještě k nějakému poranění. Kontaktujeme zubního lékaře. Postižený dává pozor, aby zub nespolk (Hanušová, 2013).

Prevence: Vyvarujeme se nebezpečným aktivitám, například běhání po škole, narážení spolužáků do zdí.

Názvy tematických okruhů, při kterých hrozí úraz

Květinářské a floristické práce: Příprava chladíren pro řezané květiny. Vybázení pařeníšť. Zakládání kompostů.

Kuchařské práce: Příprava a úklid pracoviště.

4.3.14 Úraz elektrickým proudem

80% vzniká nízkým napětím, 20% vysokým napětím. Závažnost následků závisí na velikosti proudu, době a směru jeho průchodu, velikosti kožního odporu (Bydžovský, 2011).

Příčina: Neopatrná manipulace s elektrickými spotřebiči a jeho neodborných opravách.

Projevy: porucha vědomí, amnézie, poruchy srdečního rytmu, popáleniny v místě kontaktu. Křeče svalů znemožňující uvolnění se z elektrického obvodu (Bydžovský, 2011).

Předlékařská první pomoc: Bezpečně vyprostíme postiženého z obvodu nevodivým předmětem, nebo vypnutím zdroje. Zkontrolujeme základní životní funkce (stav vědomí, dýchání). Zahájíme resuscitaci a voláme záchrannou službu. Ošetříme popáleniny a případná další poranění (Bydžovský, 2011).

Prevence: Nedotýkat se drátů na zem spadlých. Neopravovat elektrické spotřebiče. Se spotřebiči, které jsou zapojeny do zásuvky pracovat opatrně.

Názvy tematických okruhů, při kterých hrozí úraz

Květinářské a floristické práce: Rytí půdy a zarývání organické hmoty. Příprava pozemku k výsadbě. Příprava chladíren pro řezané květiny. Údržba strojů a zařízení. Automatizované procesy. Příležitostná vazba. Exkurze. Květinové úpravy v interiéru.

Kuchařské práce: Pokrmy z mletého masa. Příprava majonéz.

5 Empirická část

5.1 Cíl praktické části bakalářské práce

Cílem je zjistit znalosti žáků v oblasti poskytování předlékařské první pomoci na vybraném učilišti.

Předpoklady

Předpoklad č. 1: Maximálně 50 % všech odpovědí žáků učebního oboru KU a KV bude správných.

Předpoklad č. 2: Minimálně o 5 % vyšší počet správných odpovědí o první pomoci prokáží žáci třetího ročníku než žáci druhého ročníku vybrané školy.

Předpoklad č. 3: Ve druhé fázi šetření (v posttestu) bude zaznamenáno min. o 10 % více správných odpovědí než ve fázi první.

Předpoklad č. 4: Počet všech správných odpovědí u učebního oboru květinář a kuchař se bude lišit max. o 3 %.

5.2 Metodika práce

Ve výzkumu jsem použila kvalitativní i kvantitativní výzkum. Zaměřuji se konkrétně na dotazníkové šetření mezi žáky a uvádím jeho výsledky, se kterými dále pracuji.

5.2.1 Sekundární analýza dat

Kniha úrazů

Jak je uvedeno níže, v knize úrazů se evidují všechny úrazy dětí, žáků a studentů a to nejpozději do 24 hodin od okamžiku, kdy se o úrazu dozví.

5.2.2 Dotazníkové šetření

Ke zjištění znalostí žáků jsem vypracovala dotazník. Dotazník se skládá ze 17 uzavřených otázek, u každé otázky jsou 3 odpovědi, správná je pouze jedna odpověď. Žáci měli na vyplnění dotazníku dostatek času a případné nejasnosti byly zodpovězeny.

Dotazník byl vyplněn žáky dvakrát a to ihned na začátku školního roku, (tzv. pretest – fáze 1.), kdy ještě nebyla u žáků probrána témata s první pomocí, které se vyučuje v předmětu Odborný výcvik a Tělesná výchova a pak po třech měsících, kdy již byla témata s první pomocí probrána (tzv. posttest – fáze 2).

Při vypracování otázek a jejich náročnosti, jsem přihlížela k cílové skupině žáků. Tedy pro žáky se speciálními potřebami, tj. pro žáky se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním.

5.2.3 Popis cílové skupiny

Dotazník byl vypracován pro Střední školu řemesel v Kunicích. Bližší informace o této střední škole je popsáno na straně 17. K vyplnění dotazníků jsem zapojila všechny žáky odborného učiliště oborů Květinářské a floristické (KV) práce a kuchařské práce. Celkem bylo osloveno 26 respondentů. V prvním ročníku žádný žák, ve druhém ročníku 5 žáků, ve třetím ročníku také 5 žáků. Kuchařské práce (KU) v prvním ročníku jeden žák, jeho dotazník však nebyl do výsledků zpracován, ve druhém ročníku 4 žáci a ve třetím ročníku 11 žáků.

5.3 Výsledky empirické části bakalářské práce

V empirické části bakalářské práce popisují konkrétní výsledky výzkumu.

5.3.1 Výsledky sekundární analýzy dat z knihy úrazu Střední školy řemesel Kunice

Z knihy úrazů na vybrané škole v období 2012-2014 vyplývá, že k nejvíce úrazům dochází při předmětu Tělesná výchova a to 10 poranění ruky, 5 poranění nohy a 2 poranění hlavy. Při předmětu odborný výcvik došlo k zranění ruky v 7 případech, nohy také v 7 případech, 3× byla zraněna hlava, 1× došlo k opaření ruky. Při přestávce došlo také ke zranění. 5 žáků si poranilo ruku, 1 žák si poranil nohu a 2 žáci, se zranily na hlavě. Všechny úrazy, jak vyplývá z Knihy úrazů, byly řádně ošetřeny, případně dále předány záchranné službě a řádně zaznamenány. Celkem se tedy za sledované období stalo 43 úrazů.

5.3.2 Výsledky dotazníkového šetření

Žáci měli na vyplnění dotazníku dostatek času a případné nejasnosti byly zodpovězeny. Dotazník je anonymní. Vyplnění dotazníku trvalo přibližně 15 minut. V první fázi šetření jsem oslovila 26 žáků, navrátilo se 100 % dotazníků. Ve druhé fázi jsem oslovila také 26 žáků, navrátilo se 100 % dotazníků.

Ve vyhodnocení dotazníku uvádím nejprve znění otázky a všechny tři odpovědi, správnou odpověď jsem podtrhla. Dále následují tabulky, které uvádějí počet jednotlivých odpovědí na danou otázku.

Otázka č. 1 Jaké telefonní číslo má záchranná zdravotnická služba?

a) 155 a 112

b) 154 a 222

c) 255 a 266

Tabulka č. 4: Telefonní číslo záchranné zdravotnické služby

	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
ŠVP	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze 1	5	5	5	5	10	100
KV fáze 2	5	5	5	5	10	100
KU fáze 1	4	4	11	11	15	100
KU fáze 2	4	4	11	11	15	100

Ve druhém ročníku (KV) všech 5 žáků odpovídalo správně před i po školení. Ve třetím ročníku (KV) všech 5 žáků odpovídalo správně před i po školení. Ve druhém ročníku (KU) odpovídali čtyři žáci před školením i po školení správně. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo jedenáct žáků před i po školení správně. V této otázce všichni žáci odpověděli správně, jak před školením o první pomoci a bezpečnosti práce, tak po školení.

Otázka č. 2 První pomoc je povinen poskytnout?

- a) každý od 21 let
- b) pouze školený odborník
- c) každý občan, pokud tím neohrozí sám sebe na zdraví a životě

Tabulka č. 5: Odpovědi na otázku, kdo je povinen poskytnout první pomoc.

ŠVP	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze1	5	4	5	2	6	60
KV fáze2	5	4	5	5	9	90
KU fáze1	4	4	11	11	15	100
KU fáze2	4	4	11	11	15	100

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků z toho 4 (80%) správně, 1 chybně před školením i po školení o první pomoci. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před školením 2 správně (40%) a 3 nesprávně, po školení všichni žáci 5 (100%) správně. Celkem bylo ve všech třídách (KV) 6 správných odpovědí (60%) před školením o první pomoci a 9 správných odpovědí (90 %) po školení.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 (100%) žáci, před školením i po školení správně. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo jedenáct žáků (100%) před i po školení správně. Celkem bylo ve všech třídách (KU) 15 správných odpovědí (100%) před i po školení.

Tabulka č. 6: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 2

odpověď	2. ročník			3. ročník		
	a	b	c	a	b	c
KV fáze1	0	1	4	2	1	2
KV Fáze2	0	1	4	0	0	5
KU Fáze1	0	0	4	0	0	11
KU Fáze2	0	0	4	0	0	11

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před i po školení o první pomoci stejně. Jeden žák označil jako správnou odpověď **b**, čtyři žáci označili jako správnou odpověď **c**. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před školením dva žáci označili jako správnou odpověď **a**, Jeden jako správnou odpověď **b** a dva jako správnou odpověď **c**. Po školení všichni žáci označili jako správnou odpověď **c**.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali čtyři žáci, před i po školení všichni označili jako správnou odpověď **c**. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo jedenáct žáků, před i po školení, všichni označili jako správnou odpověď **c**.

Otázka č. 3 Kamarád se při odborném výcviku popálil tavnou pistolí, má velké puchýře

- a) puchýře ihned propíchnu špendlíkem, zalepím náplastí
- b) ruku ochlazuji pod tekoucí vodou, pak puchýře odstříhnu malými nůžkami, aby se popálená kůže nepřilepila, zalepím náplastí s polštářkem.
- c) puchýře nepropíchnu, pokud je v lékárně Panthenol spray, který podporuje hojení, nastříkám ho na puchýře, pokud ne, postižené místo chladím tekoucí studenou vodou.

Tabulka č. 7 Odpovědi na otázku jak ošetříme popáleninu tavnou pistolí.

ŠVP	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze1	5	5	5	5	10	100
KV fáze2	5	5	5	5	10	100
KU fáze1	4	4	11	7	11	75
KU fáze2	4	3	11	10	13	88

Ve druhém ročníku (KV) všech 5 žáků odpovídalo správně před i po školení o první pomoci. Ve třetím ročníku (KV) všech 5 žáků odpovídalo správně před i po školení. Celkem bylo ve všech třídách KV 10 správných odpovědí (100%) před školením i po školení.

Ve druhém ročníku KU odpovídali 4 (100%) žáci, před školením i po školení správně. Ve třetím ročníku KU odpovídalo 7 žáků (64%) před školením správně po školení 10 (91%) žáků

správně. Celkem bylo ve všech třídách (KU) 11 (75%) správných odpovědí před školením a 13 (88%) správných odpovědí po školení.

Tabulka č. 8: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 3

	2. ročník			3. ročník		
odpověď	a	b	C	a	b	c
KV fáze1	0	0	5	0	0	5
KV Fáze2	0	0	5	0	0	5
KU Fáze1	0	0	4	0	4	7
KU Fáze2	0	1	3	1	0	10

Ve druhém a třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před i po školení stejně. Všichni označili správnou odpověď **c**.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci, před školením všichni označili jako správnou odpověď **c**. Po školení označil 1 žák jako správnou odpověď **b**. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků, před školením, označilo 7 žáků jako správnou odpověď **c**. Čtyři žáci označili jako správnou odpověď **b**. Po školení označilo správnou odpověď **c** 10 žáků a odpověď **a** 1 žák.

Otázka č. 4 Poraněný spolužák nedýchá, je třeba provést masáž srdce a umělé dýchání, vyznačte správný postup

a) zatřesu s poraněným, posadím ho a rychle doběhnu pro pomoc

b) zavolám záchrannou službu, položím ruce na střed poraněného a provedu 30 stlačení hrudníku, pak vdechuji, dokud se nezvedne hrudník, jakmile hrudník klesne, vdech zopakuji a dále pokračuji ve stlačování hrudníku

c) zavolám záchrannou službu, rychle položím ruce na střed poraněného, provedu jedno stlačení a jeden vdech, neustále střídám vdech a stlačení dokud nepřijede sanitka.

Tabulka č. 9: Označení správného postupu při umělém dýchání.

	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
ŠVP	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze1	5	1	5	3	4	40
KV fáze2	5	3	5	3	6	60
KU fáze1	4	3	11	9	12	81
KU fáze2	4	3	11	7	10	69

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před školením o první pomoci 1 (20%) správně, 4(80%) chybně. Po školení odpověděli správně 3 (60%) žáci a 2 (40%) nesprávně. Ve třetím ročníku KV odpovídalo 5 žáků, před školením i po školení stejně 3 (60%) správně a 2 (40%) nesprávně, Celkem byly ve všech třídách (KV) 4 (40%) správné odpovědi před školením a 6(60%) správných odpovědí po školení.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před školením i po školení odpovídali správně 3 (75%) žáci. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo jedenáct žáků. Před školením odpovídalo správně 9 (82%) žáků. Po školení odpovídalo správně 7 (64%) žáků a 4 (36%) žáci nesprávně. Celkem bylo ve všech třídách (KU) 12 (81%) správných odpovědí před školením a 10 (69%) správných odpovědí po školení.

Tabulka č. 10: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 4

	2. ročník			3. ročník		
odpověď	a	b	c	a	b	c
KV fáze1	0	1	4	0	3	2
KV Fáze2	0	3	2	0	3	2
KU Fáze1	0	3	1	0	9	2
KU Fáze2	0	3	1	0	7	4

Ve druhém a třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, ve druhém ročníku před školením o první pomoci označil správnou odpověď **b** 1 žák, 4 žáci označili jako správnou odpověď **c**. Po školení označili správnou odpověď **b** 3 žáci nesprávnou odpověď **c** označili 2 žáci. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Správnou odpověď **b** označili 3 žáci, 2 žáci označili jako správnou odpověď **c** před i po školení.

Ve druhém ročníku KU odpovídali 4 žáci, před školením i po školení 3 žáci označili správnou odpověď **b**. 1 žák označil jako správnou odpověď **c** před i po školení. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků, před školením, označilo 9 žáků správnou odpověď **b**. Dva žáci označili jako správnou odpověď **c**. Po školení označilo správnou odpověď **b** 7 žáků a nesprávnou odpověď **c** 4 žáci.

Otázka č. 5 Kdy, můžeme přestat s masáží srdce u postiženého, který nereaguje:

- a) přesně po 10 minutách
- b) po příjezdu záchranné služby
- c) pokud se mi zdá, že to nepomáhá

Tabulka č. 11 odpovědi na otázku, kdy můžeme přestat s masáží srdce

ŠVP	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze1	5	4	5	4	8	80
KV fáze2	5	4	5	5	9	90
KU fáze1	4	1	11	11	12	81
KU fáze2	4	2	11	11	13	88

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, z toho 4 (80%) správně, před i po školení o první pomoci. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před školením odpovídali 4 (80%) žáci správně a 1 (20%) žák chybně. Po školení odpovídalo všech 5 (100%) žáků správně.

Celkem bylo ve všech třídách (KV) 8 (80%) správných odpovědí před školením a 9 (90%) správných odpovědí po školení.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídal 1 (25%) žák před školením správně a 3 (75%) žáci nesprávně. Po školení odpovídali 2(50%) žáci správně a 2 (50%) žáci nesprávně. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků, před školením i po školení 11 (100%) žáků odpovídalo správně. Celkem bylo ve všech třídách (KU) 12 (81%) správných odpovědí před školením a 13 (88%) správných odpovědí po školení.

Tabulka č. 12: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 5

	2. ročník			3. ročník		
odpověď	a	b	c	a	b	c
KV fáze1	1	4	0	1	4	0
KV Fáze2	1	4	0	0	5	0
KU Fáze1	0	1	3	0	11	0
KU Fáze2	0	2	2	0	11	0

Ve druhém a třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, ve druhém ročníku před školením i po školení o první pomoci označili správnou odpověď **b** 4 žáci, 1 žák označil jako správnou odpověď **a**. Ve třetím ročníku (KV) označili správnou odpověď **b** 4 žáci, 1 žák označil jako správnou odpověď **a**. Po školení označilo správnou odpověď **b** všech 5 žáků.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci, před školením 1 žák označil správnou odpověď **b**. 3 žáci označil jako správnou odpověď **c**. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků. Všichni žáci před i po školení označili správnou odpověď **b**.

Otázka č. 6 Zotavovací poloha postiženého je:

- a) vleže na boku se zakloněnou hlavou
- b) ve dřepu hlavou dolů
- c) vleže na břiše s podloženou hlavou

Tabulka č. 13: Odpovědi na otázku, co je zotavovací poloha.

ŠVP	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze1	5	5	5	2	7	70
KV fáze2	5	5	5	5	10	100
KU fáze1	4	3	11	10	13	88
KU fáze2	4	3	11	11	14	94

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, všech 5 žáků odpovídalo správně před i po školení o první pomoci. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před školením odpovídali 2 (40%) žáci správně. Po školení odpovídalo všech 5 (100%) žáků správně. Celkem bylo ve všech třídách (KV) 7 (70%) správných odpovědí před školením a 10 (100%) správných odpovědí po školení.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před i po školení o první pomoci žáci odpovídali stejně. 3 (75%) žáci před školením správně a 1 (25%) žák nesprávně. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků. Před školením bylo 10 (91%) správných odpovědí, po školení odpovídalo všech 11 (100%) žáků správně. Celkem bylo ve všech třídách (KU) 13 (88%) správných odpovědí před školením a 14 (94%) správných odpovědí po školení.

Tabulka č. 14 : Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 6

	2. ročník			3. ročník		
odpověď	a	b	c	a	b	c
KV fáze1	5	0	0	2	1	2
KV Fáze2	5	0	0	5	0	0
KU Fáze1	3	0	1	10	1	0
KU Fáze2	3	0	1	11	0	0

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před i po školení o první pomoci označili správnou odpověď **a** všichni žáci. Ve třetím ročníku odpovídalo 5 žáků, před školením 2 žáci označili správnou odpověď **a**, jeden žák označil jako správnou odpověď **b** a 2 žáci označili jako správnou odpověď **c**. Po školení všech 5 žáků označilo správnou odpověď **a**.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci, před i po školení stejně. 3 žáci označili správnou odpověď **a**. 1 žák označil jako správnou odpověď **c**. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků, před školením označilo 10 žáků správnou odpověď **a**. 1 žák označili jako správnou odpověď **b**. Po školení všech 11 žáků označilo správnou odpověď.

Otázka č. 7 Při vdechnutí cizího tělesa u postiženého při vědomí:

- a) použiji údery dlaní mezi lopatky, postižený musí sedět v předklonu
- b) použiji jakýkoli předmět a postiženého jednou udeřím do zad
- c) postiženého posadím a ihned volám záchrannou službu

Tabulka č. 15: Odpovědi na otázku jak pomoci při vdechnutí cizího tělesa.

	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
ŠVP	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze1	5	4	5	0	4	40
KV fáze2	5	3	5	4	7	70
KU fáze1	4	2	11	8	10	69
KU fáze2	4	3	11	7	10	69

Ve druhém ročníku (KV) odpovíдалo 5 žáků, 4 (80%) žáci odpovídali správně, před školením o první pomoci. Po školení označili správnou odpověď 3 (60%) žáci. Ve třetím ročníku (KV) odpovíдалo 5 žáků, před školením odpovídali všichni žáci nesprávně. Po školení odpovídali správně 4 (80%) žáci. Celkem byly ve všech třídách (KV) 4(40%) správné odpovědi před školením a 7 (70%) správných odpovědí po školení.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před školením odpovídali 2 (50%) žáci správně. Po školení 3 (75%) žáci označili správnou odpověď. Ve třetím ročníku (KU) odpovíдалo 11 žáků. Před školením bylo 8 (73%) správných odpovědí, po školení odpovíдалo 7 (64%) žáků správně. Celkem bylo ve všech třídách (KU) 10 (69%) správných odpovědí před školením a 10 (69%) správných odpovědí po školení.

Tabulka č. 16: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 7

	2. ročník			3. ročník		
odpověď	a	b	c	a	b	c
KV fáze1	4	0	1	0	1	4
KV Fáze2	3	0	2	4	0	1
KU Fáze1	2	1	1	8	0	3
KU Fáze2	3	1	0	7	2	2

Ve druhém ročníku (KV) odpovíдалo 5 žáků, před školením o první pomoci 4 žáci označili správnou odpověď **a**. Jeden žák označil jako správnou odpověď **c**. Po školení 3 žáci označili správnou odpověď **a**. Dva žáci označili jako správnou odpověď **c**. Ve třetím ročníku (KV) odpovíдалo 5 žáků, před školením všichni žáci označili nesprávnou odpověď. Jeden žák označil jako správnou odpověď **b**, 4 žáci označili jako správnou odpověď **c**. Po školení 4 žáci označili správnou odpověď **a**. Jeden žák označil jako správnou odpověď **c**.

Ve druhém ročníku (KU) odpovíдали 4 žáci, před školením označili správnou odpověď **a** 2 žáci, jeden žák označil jako správnou odpověď **b**, jeden žák označil jako správnou odpověď **c**. Po školení 3 žáci označili správnou odpověď **a**. Jeden žák označil jako správnou odpověď **b**. Ve třetím ročníku (KU) odpovíдалo 11 žáků, před školením, označilo 8 žáků správnou odpověď **a**. 3 žáci označili jako správnou odpověď **c**. Po školení 7 žáků označilo správnou odpověď **a**. Jako správnou odpověď **b** označili 2 žáci. Jako správnou odpověď **c** označili 2 žáci.

Otázka č. 8 Při tepenném krvácení horní končetiny (ruky) :

- a) ránu zaškrtním tkaničkou a přiložím papírový kapesník nebo vatou, říznutí se brzy zahojí
- b) vytvořím tlakový obvaz z nějaké látky nebo stočeného oblečení, přiložím na ránu a udělám uzel, který bude způsobovat také tlak na ránu, zavolám záchrannou službu
- c) vytvořím tlakový obvaz z oblečení postiženého, omotám obinadlem, na ruku přikládám teplé obklady, aby nedošlo k ještě větší ztrátě krve, zavolám záchrannou službu

Tabulka č. 17. Odpovědi na otázku, jak ošetříme tepenné krvácení ruky.

	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
ŠVP	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze1	5	4	5	2	6	60
KV fáze2	5	2	5	5	7	70
KU fáze1	4	4	11	6	10	69
KU fáze2	4	4	11	9	13	88

Ve druhém ročníku (KV) odpovíдалo 5 žáků. Před školením o první pomoci 4 (80%) žáci odpovíдали správně, po školení odpovíдали správně 2 (40%) žáci. Ve třetím ročníku (KV) odpovíдалo 5 žáků, před školením odpovíдали 2 (40%) žáci správně. Po školení odpovíдалo všech 5 (100%) žáků správně. Celkem bylo ve všech třídách (KV) 6 (60%) správných odpovědí před školením a 7 (70%) správných odpovědí po školení.

Ve druhém ročníku (KU) odpovíдали 4 žáci. Před i po školení všichni žáci odpovíдали správně. Ve třetím ročníku (KU) odpovíдалo 11 žáků. Před školením bylo 6 (55%) správných odpovědí, po školení 9 (82%) žáků odpovíдалo správně.

Celkem bylo ve všech třídách (KU) 10 (69%) správných odpovědí před školením a 13 (88%) správných odpovědí po školení.

Tabulka č. 18: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 8

	2. ročník			3. ročník		
odpověď	a	b	c	a	b	c
KV fáze1	0	4	1	1	2	2
KV Fáze2	0	2	3	0	4	1
KU Fáze1	0	4	0	1	6	4
KU Fáze2	0	4	0	0	9	2

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před školením o první pomoci 4 žáci označili správnou odpověď **b**. Jeden žák označil jako správnou odpověď **c**. Po školení označili správnou odpověď **b** 2 žáci, 3 žáci označili jako správnou odpověď **c**. Ve třetím ročníku odpovídalo 5 žáků, před školením 2 žáci označili správnou odpověď **b**. Jeden žák označil jako správnou odpověď **a**. 2 žáci označili jako správnou odpověď **c**. Po školení 4 žáci označili správnou odpověď **b**. Jeden žák označil jako správnou odpověď **c**.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci, před i po školení označili všichni žáci správnou odpověď **b**. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků, před školením, označilo 6 žáků správnou odpověď **b**. 1 žák označil jako správnou odpověď **a**. Jeden žák jako správnou odpověď **c**. Po školení 9 žáků označilo správnou odpověď **b**. Jako správnou odpověď **c** označili 2 žáci.

Otázka č. 9 Při krvácení z nosu

- a) postižený se posadí, musí krev vysmrkat do kapesníku
- b) postižený se posadí, předkloní hlavu, musí si zmáčknout měkké části nosu na dobu 10 - 15 minut, pokud se krvácení nezastaví, zavolám lékařskou pomoc
- c) postiženého posadím a ucpu nosní dírky kapesníkem, aby nedošlo k vypadnutí kapesníku, lehce ho přilepím k nosu náplastí

Tabulka č. 19: Odpovědi na otázku první pomoci při krvácení z nosu.

ŠVP	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze1	5	3	5	5	8	80
KV fáze2	5	3	5	4	7	70
KU fáze1	4	3	11	10	13	88
KU fáze2	4	3	11	7	10	69

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, 3 (60%) žáci odpovídali správně před i po školení o první pomoci. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5(100%) žáků, před školením správně. Po školení odpovídali 4 (80%) žáci správně. Celkem bylo ve všech třídách (KV) 8 (80%) správných odpovědí před školením a 7 (70%) správných odpovědí po školení.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 3 (75%) žáci správně před i po školení. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků. Před školením bylo 10 (91%) správných odpovědí, po školení 7 (64%) žáků správně. Celkem bylo ve všech třídách (KU) 13 (88%) správných odpovědí před školením a 10 (69%) správných odpovědí po školení.

Tabulka č. 20: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 9

	2. ročník			3. ročník		
odpověď	a	b	c	a	b	c
KV fáze1	0	3	2	0	5	0
KV Fáze2	1	3	1	0	4	1
KU Fáze1	1	3	0	1	10	0
KU Fáze2	1	3	0	1	7	3

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před školením o první pomoci 3 žáci označili správnou odpověď **b**. Dva žáci označili jako správnou odpověď **c**. Po školení správnou odpověď **b** 3 žáci, jako správnou odpověď **a** 1 žák, jako správnou odpověď **c**, také jeden žák. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před školením 5 žáků označili správnou odpověď, **b**. Po školení označili správnou odpověď **b** 4 žáci. 1 žák označil jako správnou odpověď **c**.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před i po školení 3 žáci, označili správně odpověď **b**. Jeden žák označil jako správnou odpověď **a**. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků, před školením označilo 10 žáků správnou odpověď **b**. 1 žák označil jako správnou odpověď **a**. Po školení 7 žáků označilo správnou odpověď **b**. Jako správnou odpověď **a** označil 1 žák, jako správnou odpověď **c** označili 3 žáci.

Otázka č. 10 Spolužák se řízl nožem do prstu

- a) postiženému omyji prst tekoucí vodou, posadím ho a okolí říznutí vydezinfikuji, ránu překryji náplastí s polštářkem
- b) ránu otru kapesníkem, zaškrtním prst tkaničkou a omotám fáčem
- c) zaškrtním ruku v zápěstí, na ránu dám vatou a zavážu fáčem

Tabulka č. 21: Odpovědi na otázku, jak ošetříme pořezání nožem.

ŠVP	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze1	5	4	5	5	9	90
KV fáze2	5	5	5	5	10	100
KU fáze1	4	2	11	9	11	75
KU fáze2	4	2	11	8	10	69

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Před školením o první pomoci 4 (80%) žáci odpovídali správně, po školení odpovídalo správně všech 5 žáků. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Před i po školení odpovídalo všech 5 (100%) žáků správně. Celkem bylo ve všech třídách (KV) 9 (90%) správných odpovědí před školením a 10 (100%) správných odpovědí po školení.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před i po školení 2 (50%) žáci odpovídali správně. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků. Před školením bylo 9 (82%) správných odpovědí, po školení 8 (73%) žáků odpovídalo správně. Celkem bylo ve všech třídách (KU) 11 (75%) správných odpovědí před školením a 10 (69%) správných odpovědí po školení.

Tabulka č. 22 : Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 10

	2. ročník			3. ročník		
odpověď	a	b	c	a	b	c
KV fáze1	4	0	1	5	0	0
KV Fáze2	5	0	0	5	0	0
KU Fáze1	2	2	0	9	2	0
KU Fáze2	2	2	0	8	3	0

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před školením o první pomoci 4 žáci označili správnou odpověď **a**. Jeden žák označili jako správnou odpověď, **c**. Po školení správně odpověděli **a** všichni žáci. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před školením i po školení všichni žáci označili správnou odpověď, **a**.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před i po školení 2 žáci, označili správně odpověď **a**. Dva žáci označil jako správnou odpověď **b**. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků, před školením, označilo 9 žáků správnou odpověď **a**. 2 žáci označil jako správnou odpověď **b**. Po školení 8 žáků označilo správnou odpověď **a**. 3 žáci označili jako správnou odpověď **b**.

Otázka č. 11 Zapíchnutí třísky nebo poranění rezavým hřebíkem

a) neošetřuji, není to nic vážného, jen třísku vyndám, poranění od hřebíku zalepím

b) ránu vydezinfikuji, překryji náplastí s polštářkem a poradím se s lékařem, neboť hrozí infekce nebo tetanus

c) vyndám třísku a zalepím, poranění od hřebíku rozříznu nožem, vymačkám a pak zalepím náplastí.

Tabulka č. 23: Odpovědi na otázku jak ošetříme zapíchnutou třísku a poranění hřebíkem.

	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
ŠVP	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze1	5	1	5	3	4	40
KV fáze2	5	3	5	3	6	60
KU fáze1	4	1	11	8	9	63
KU fáze2	4	3	11	10	13	88

Ve druhém ročníku (KV) odpovíдало 5 žáků. Před školením o první pomoci 1 žák odpovíдал správně, po školení odpovíдали správně 3 žáci. Ve třetím ročníku (KV) odpovíдало 5 žáků, správně odpovíдали 3 žáci před i po školení. Celkem byly ve všech třídách (KV) 4 (40%) správné odpovědi před školením a 6 (60%) správných odpovědí po školení.

Ve druhém ročníku (KU) odpovíдали 4 žáci. Před školením jeden žák odpovíдал správně, čtyři žáci nesprávně. Po školení 3 žáci odpovíдали správně, jeden žák nesprávně. Ve třetím ročníku (KU) odpovíдало 11 žáků. Před školením bylo 8 (73%) správných odpovědí, po školení 10 (91%) žáků odpovíдало správně. Celkem bylo ve všech třídách (KU) 9 (63%) správných odpovědí před školením a 13 (88%) správných odpovědí po školení.

Tabulka č. 24: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 11

	2. ročník			3. ročník		
odpověď	a	b	c	a	b	c
KV fáze1	1	1	3	0	3	2
KV Fáze2	1	3	1	1	3	1
KU Fáze1	2	1	1	1	8	1
KU Fáze2	1	3	0	1	10	0

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před školením o první pomoci 1 žák označil správnou odpověď **b**. Jeden žák označili jako správnou odpověď **a**. Tři žáci označili jako správnou odpověď **c**. Po školení správně odpověděli **b** 4 žáci. Jeden žák označil jako správnou odpověď **a**. Jeden žák označil jako správnou odpověď, **c**. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před školením 3 žáci označili správnou odpověď **b**, dva žáci jako správnou odpověď **c**.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před školením 1 žák, označili správně odpověď **b**. Dva žáci označili jako správnou odpověď **a**. Jeden žák označil jako správnou odpověď, **c**. Po školení 3 žáci odpovídali správně **b**, jeden žák označil jako správnou odpověď **a**. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků, před školením označilo 8 žáků správnou odpověď **b**. 1 žák označil jako správnou odpověď **a**. Jeden žák jako správnou odpověď **c**. Po školení 10 žáků označilo správnou odpověď **b**. Jako správnou odpověď **a** označil 1 žák.

Otázka č. 12 Spolužák cítí nevolnost a dušnost po bodnutí vosy

- a) postiženého posadím, odstraním žihadlo, přiložím studený obklad a kontaktuji záchrannou službu
- b) postiženému dám napít co nejvíce vody, aby se jed v těle zředil, pak vpich zalepím náplastí
- c) nedělám nic, neboť je to přirozená obrana těla po bodnutí vosy a brzy to přejde

Tabulka č. 25: Odpovědi na otázku, jak budeme postupovat při dušnosti po bodnutí vosou.

	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
ŠVP	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze1	5	3	5	5	8	80
KV fáze2	5	3	5	5	8	80
KU fáze1	4	3	11	9	12	81
KU fáze2	4	3	11	10	13	88

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Před i po školení o první pomoci 3 žáci odpovídali správně. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků před i po školení správně. Celkem bylo ve všech třídách (KV) 8 (80%) správných odpovědí před školením a 8 (80%) správných odpovědí po školení.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před školením i po školení 3 žáci odpovídali správně. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků. Před školením bylo 9 (82%) správných odpovědí, po školení 10 (91%) žáků odpovídalo správně. Celkem bylo ve všech třídách (KU) 12 (81%) správných odpovědí před školením a 13 (88%) správných odpovědí po školení.

Tabulka č. 26: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 12

	2. ročník			3. ročník		
odpověď	a	b	c	a	b	c
KV fáze1	3	2	0	5	0	0
KV Fáze2	3	1	1	5	0	0
KU Fáze1	3	0	1	9	2	0
KU Fáze2	3	0	1	10	1	0

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před školením o první pomoci 3 žáci označili správnou odpověď, **a**. Dva žáci označili jako správnou odpověď, **b**. Po školení správně odpověděli **a** 3 žáci. Jeden žák označil jako správnou odpověď **b**. Jeden žák označil jako správnou odpověď, **c**. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před i po školení všech 5 žáků označilo správnou odpověď **a**.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před i po školení 3 žáci, označili správně odpověď, **a**. Jeden žák označil jako správnou odpověď **c**. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků, před školením, označilo 9 žáků správnou odpověď **a**. 2 žáci označili jako správnou odpověď **b**. Po školení 10 žáků označilo správnou odpověď **a**. Jako správnou odpověď **b** označil 1 žák.

Otázka č. 13 Kamarádka ve škole zakopla a nemůže se postavit na chodidlo, má otok kotníku

- a) pokusím se nohou zahýbat, aby došlo k hybnosti
- b) nohu nad kotníkem zaškrťm, aby nedošlo k vnitřnímu krvácení kotníku
- c) kotník podložím a bolest mírním chlazením, zafixuji elastickým obinadlem, kamarádka musí být dopravena k lékaři (rodiči)

Tabulka č. 27: Odpovědi na otázky jak ošetříme otok kotníku.

	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
ŠVP	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze1	5	5	5	4	9	90
KV fáze2	5	5	5	4	9	90
KU fáze1	4	2	11	9	11	75
KU fáze2	4	3	11	10	13	88

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Před i po školení o první pomoci všech 5 žáků odpovídalo správně. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. 4 žáci před i po školení odpovídali správně. Celkem byly ve všech třídách (KV) 9 (90%) správných odpovědí před školením a 9 (90%) správných odpovědí po školení.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před školením 2 žáci odpovídali správně, po školení odpovídali správně 3 žáci. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků. Před školením bylo 9 (82%) správných odpovědí, po školení 10 (91%) žáků odpovídalo správně. Celkem bylo ve všech třídách (KU) 11 (75%) správných odpovědí před školením a 13 (88%) správných odpovědí po školení.

Tabulka č. 28: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 13

	2. ročník			3. ročník		
odpověď	a	b	c	a	b	c
KV fáze1	0	0	5	1	0	4
KV Fáze2	0	0	5	1	0	4
KU Fáze1	0	2	2	0	3	8
KU Fáze2	0	1	3	1	0	10

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před i po školení o první pomoci všichni žáci označili správnou odpověď, **c**. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Všichni žáci odpovídali před i po školení stejně. 4 žáci označili správnou odpověď, **c**. Jeden žák označil jako správnou odpověď, **a**.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před školením označili správnou odpověď **c** 2 žáci, Dva žáci jako správnou odpověď označili, **b**. Po školení správnou odpověď **c** označili 3 žáci, jeden žák označil jako správnou odpověď **b**. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků, před školením označilo 8 žáků správnou odpověď **c**. 3 žáci označili jako správnou odpověď **b**. Po školení 10 žáků označilo správnou odpověď **c**. Jako správnou odpověď **a** označil 1 žák.

Otázka č. 14 Spolužačka se při odborném výcviku v kuchyni polila vroucí vodou, má opažené břicho a nohy

a) svléknu jí oděv, postižená místa překryji namočeným obvazem ve studené vodě, nemažu žádnou mastí a nepropichuji puchýře, zavolám záchrannou službu

b) svléknu jí oděv, namažu mastí z lékárničky a obvážu obinadlem co nejtěsněji, aby se k opařeninám nedostal vzduch

c) svléknu jí oděv, ihned propíchnu puchýře a zalepím náplastí

Tabulka č. 29: Odpovědi na otázku, jak budeme postupovat při opaření břicha a nohou.

ŠVP	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze1	5	5	5	4	9	90
KV fáze2	5	4	5	4	9	90
KU fáze1	4	2	11	8	10	69
KU fáze2	4	1	11	3	4	31

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Před školením o první pomoci všech 5 žáků odpovídalo správně. Po školení odpovídali správně 4 (80%) žáci. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. 4 (80%) žáci před i po školení odpovědi správně. Celkem bylo ve všech třídách (KV) 9 (90%) správných odpovědí před školením a 9 (90%) správných odpovědí po školení.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před školením 2 žáci odpovídali správně. Po školení odpovídal správně 1 žák. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků. Před školením bylo 8 (73 %) správných odpovědí, po školení 3 (27%) žáci odpovídali správně. Celkem bylo ve všech třídách (KU) 11 (69%) správných odpovědí před školením a 4 (31%) správné odpovědi po školení.

Tabulka č. 30: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 14

odpověď	2. ročník			3. ročník		
	a	b	c	a	b	c
KV fáze1	5	0	0	4	1	0
KV Fáze2	5	0	0	4	1	0
KU Fáze1	2	2	0	8	3	0
KU Fáze2	1	3	0	3	5	3

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků, před i po školení o první pomoci, všichni žáci označili správnou odpověď, **c**. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Všichni 4 žáci odpovídali před i po školení stejně, označili správnou odpověď, **a**. Jeden žák označil jako správnou odpověď, **b**.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před školením označili správnou odpověď **a** 2 žáci, dva žáci jako správnou odpověď označili, **b**. Po školení správnou odpověď **a** označil 1 žák, tři žáci označili jako správnou odpověď, **b**. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků, před školením, označilo 8 žáků správnou odpověď **a**. 3 žáci označili jako správnou odpověď **b**. Po školení 3 žáci označili správnou odpověď **a**. 5 žáků označilo jako správnou odpověď **b**. Tři žáci označili jako správnou odpověď **c**.

Otázka č. 15 Označ správný postup, při úrazu elektrickým proudem. Spolužák, přestříhl při odborném výcviku zahradnickými nůžkami lepící pistoli, která byla v zásuvce. Došlo ke zkratu, spolužák je v bezvědomí a nedýchá.

a) na poraněného nesahám, rychle odejdu alespoň 10metrů a zavolám záchrannou službu

b) odsunu postiženého pomocí klacku nebo dřevěné násady mimo kontakt s vodičem zkontroluji životní funkce. Postižený nedýchá, zahájím nepřímou srdeční masáž, kontaktuji záchrannou službu, ošetřím popáleniny

c) odsunu postiženého mimo kontakt s vodičem, například klackem. Spolužákovi podložím nohy třeba smotaným svetrem a třesu mu s rukama, když se do 5 minut neprobere, zavolám záchrannou službu.

Tabulka č. 31: odpovědi na otázku správného postupu při zasažení elektrickým proudem.

ŠVP	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze1	5	3	5	2	5	50
KV fáze2	5	3	5	4	7	70
KU fáze1	4	0	11	6	6	38
KU fáze2	4	1	11	3	4	31

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Před i po školení o první pomoci 3 (60%) žáci odpovídali správně. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Před školením odpověděli 2 (40%) žáci správně, po školení odpověděli správně 4 (80%) žáci. Celkem bylo ve všech třídách (KV) 5 (50%) správných odpovědí před školením a 7 (70%) správných odpovědí po školení.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před školením žádný žák neodpověděl správně. Po školení odpovídal správně 1 žák. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků. Před školením bylo 6 (55 %) správných odpovědí, po školení 3 (27%) žáci odpovídali správně. Celkem bylo ve všech třídách (KU) 6 (38%) správných odpovědí před školením a 5 (31%) správných odpovědí po školení.

Tabulka č. 32: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 15

	2. ročník			3. ročník		
odpověď	a	b	c	a	b	c
KV fáze1	0	3	2	0	2	3
KV Fáze2	0	3	2	0	4	1
KU Fáze1	2	0	2	4	6	1
KU Fáze2	3	1	0	6	3	2

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Před i po školení o první pomoci, všichni žáci odpovídali stejně, 3 žáci označili správnou odpověď, **b**. Dva žáci označili jako správnou odpověď, **c**. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Dva žáci označili správnou odpověď **b**. 3 žáci označili jako správnou odpověď, **c**. Po školení správně odpověděli **b** 4 žáci. Jeden žák označil jako správnou odpověď **c**.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před školením nikdo neoznačil správnou odpověď, **b**. Dva žáci označili jako správnou odpověď **a**. Dva žáci označili jako správnou odpověď **c**. Po školení jeden žák označil správnou odpověď, 3 žáci označili jako správnou odpověď **c**. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků, před školením, označilo 6 žáků správnou odpověď **b**. 4 žáci označili jako správnou odpověď **a**. Jeden žák označil jako

správnou odpověď **c.** Po školení 3 žáci označili správnou odpověď, **b.** 6 žáků označilo jako správnou odpověď **a.** 2 žáci označili jako správnou odpověď, **c.**

Otázka č. 16 Spolužačka na odborném výcviku, pracovala ve skleníku, kde bylo horko, náhle upadla do bezvědomí (mdloby)

a) kamarádku odnesu ze skleníku do stínu, položím, zvednu nohy nad úroveň hrudníku, uvolním oděv, ovíjím tvář, pokud postižená rychle nenabývá vědomí, zavolám záchrannou službu

b) kamarádku posadím, zvednu jí ruce a polévám studenou vodou, dokud se neprobere

c) kamarádku položím na břicho, ruce dám podél těla a hlavu podložím oděvem, lehce poklepávám na záda, dokud se neprobere

Tabulka č. 33: Odpovědi na otázku jak budeme postupovat při bezvědomí.

	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
ŠVP	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze1	5	4	5	5	9	90
KV fáze2	5	4	5	5	9	90
KU fáze1	4	3	11	8	11	75
KU fáze2	4	3	11	7	10	69

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Před i po školení o první pomoci 4 (80%) žáci odpovídali správně. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Před školením i po školení odpovědělo všech 5 žáků správně, Celkem bylo ve všech třídách (KV) 9(90%) správných odpovědí před školením a 9 (90%) správných odpovědí po školení.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před i po školení odpovídali správně všichni 3 žáci. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků. Před školením odpovídalo 8 (73 %) žáků správně, po školení 7 (64%) žáků odpovídalo správně. Celkem bylo ve všech třídách (KU) 11 (75%) správných odpovědí před školením a 10 (69%) správných odpovědí po školení.

Tabulka č. 34: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 16

	2. ročník			3. ročník		
odpověď	a	b	c	a	b	c
KV fáze1	4	1	0	5	0	0
KV Fáze2	4	0	1	5	0	0
KU Fáze1	3	1	0	8	2	1
KU Fáze2	3	1	0	7	3	1

Ve druhém ročníku (KV) odpovíдалo 5 žáků. Před školením o první pomoci 4 žáci označili správnou odpověď **a**. Jeden žák označil jako správnou odpověď **c**. Po školení 4 žáci označili správnou odpověď **a**, jeden žák označil jako správnou odpověď **c**. Ve třetím ročníku (KV) odpovíдалo 5 žáků. Před i po školení všichni žáci odpovídali stejně nesprávně **a**.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před i po školení odpovídali všichni žáci stejně, 3 žáci označili správnou odpověď **a**. Jeden označil jako správnou odpověď **b**. Ve třetím ročníku (KU) odpovíдалo 11 žáků, před školením, označilo 8 žáků správnou odpověď **a**. 2 žáci označili jako správnou odpověď **b**. Jeden žák označil jako správnou odpověď, **c**. Po školení 7 žáků označilo správnou odpověď **a**. 3 žáci označili jako správnou odpověď **b**. 1 žák označil jako správnou odpověď **c**.

Otázka č. 17 Správný postup první pomoci při epilepsii (mohutných křečích)

a) uvolním prostor kolem postiženého, do úst nic nedávám, jídlo a pití je zakázáno. Postiženému mohu dát něco měkkého pod hlavu, po ukončení křečí ho uložím do stabilizované polohy, když se postižený nevrátí do plného vědomí během 15 minut, zavolám záchrannou službu

b) postiženého musím držet, aby se ještě více nezranil, do úst vložím kapesník, jinak si překousne jazyk, pak zavolám záchrannou službu

c) postiženého zabalím do deky, nebo jiného měkkého materiálu, zajistím proti pohybu provázkem nebo obinadlem. Do úst mu vložím dřevěný klacík nebo tužku, aby nedošlo k prokousnutí jazyka. Ihned volám záchrannou službu

Tabulka č. 35: Odpovědi na otázku správného postupu při epilepsii.

	2. ročník		3. ročník		Správná odpověď	
ŠVP	počet žáků	správná odpověď	počet žáků	správná odpověď	počet	%
KV fáze1	5	1	5	3	4	40
KV fáze2	5	4	5	4	8	80
KU fáze1	4	1	11	5	6	38
KU fáze2	4	2	11	6	8	50

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Před školením o první pomoci 1 (20%) žák odpověděl správně. Po školení odpověděli 4 žáci správně. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Před školením odpověděli 3 žáci správně, po školení 4 žáci odpověděli správně. Celkem byly ve všech třídách (KV) 4 (40%) správné odpovědi před školením a 8 (80%) správných odpovědí po školení.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před školením odpovídal správně 1 žák. Po školení odpovídali 2 žáci správně. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků. Před školením odpovídalo 5 (45 %) žáků správně, po školení 6 (55%) žáků odpovídal správně. Celkem bylo ve všech třídách (KU) 6 (38%) správných odpovědí před školením a 8 (50%) správných odpovědí po školení.

Tabulka č. 36 Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 17

	2. ročník			3. ročník		
odpověď	a	b	c	a	b	c
KV fáze1	1	2	2	3	0	2
KV Fáze2	4	1	0	4	0	1
KU Fáze1	1	3	0	5	5	1
KU Fáze2	2	2	0	6	4	1

Ve druhém ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Před školením o první pomoci, 1 žák označil správnou odpověď **a**. Dva žáci označili jako správnou odpověď, **b**. Dva žáci označili jako správnou odpověď **c**. Po školení 4 žáci označili správnou odpověď **a**, jeden žák označil jako správnou odpověď **b**. Ve třetím ročníku (KV) odpovídalo 5 žáků. Před školením 3 žáci označili správnou odpověď **a**. Dva žáci označili jako správnou odpověď **c**. Po školení označili 4 žáci správnou odpověď **a**. Jeden žák označil jako správnou odpověď **c**.

Ve druhém ročníku (KU) odpovídali 4 žáci. Před školením označil správnou odpověď **a** jeden žák. Jako správnou odpověď **b** označili 3 žáci. Po školení 2 žáci označili správnou odpověď **a**. Jako správnou odpověď **b** označili také dva žáci. Ve třetím ročníku (KU) odpovídalo 11 žáků, před školením, označilo 5 žáků správnou odpověď **a**. 5 žáků označilo jako správnou odpověď **b**. Jeden žák označil jako správnou odpověď, **c**. Po školení 6 žáků označilo správnou odpověď **a**. 4 žáci označili jako správnou odpověď **b**. 1 žák označil jako správnou odpověď **c**.

5.4 Zhodnocení předpokladů a komparace dat

Předpoklad č. 1: Maximálně 50 % všech odpovědí žáků učebního oboru KU a KV bude správných.

Tabulka č. 37: Výsledky k předpokladu č. 1

Všechny odpovědi*	Správné odpovědi **	Správné odpovědi (%)
850	632	74,4

*počet všech žáků × počet otázek

**součet správných odpovědí všech žáků

Předpoklad č. 1 nebyl potvrzen, správných odpovědí bylo více než 50 %. Předpokládala jsem, že žáci se specifickými potřebami nebudou dosahovat takové úspěšnosti. Je samozřejmě potěšující skutečností, že informace o první pomoci jsou mezi žáky OU Kunice na poměrně vysoké úrovni. Pravděpodobně to lze připsat faktu, že na této škole je prevenci úrazů věnován dostatečný prostor.

Předpoklad č. 2: Minimálně o 5 % vyšší počet správných odpovědí o první pomoci prokáží žáci třetího ročníku než žáci druhého ročníku vybrané školy.

Tabulka č. 38: Výsledky k předpokladu č. 2

Ročník	Všechny odpovědi*	Správné odpovědi**	Správné odpovědi (%)
2	306	211	69,0
3	544	421	77,4

*počet žáků v dané kategorii × počet otázek

**součet správných odpovědí všech žáků dané kategorie

Žáci 3. Ročníku měli větší procento správných odpovědí. Nárůst mezi druhým a třetím ročníkem byl skoro o 9 procentních bodů. **Předpoklad č. 2** byl tedy potvrzen.

Předpoklad č. 3: Ve druhé fázi šetření (v posttestu) bude zaznamenáno min. o 10 % více správných odpovědí než ve fázi první.

Tabulka č. 39: Výsledky k předpokladu č. 3

Fáze	Všechny odpovědi*	Správné odpovědi**	Správné odpovědi (%)
fáze 1	425	308	72,5
fáze 2	425	324	76,2

*počet žáků v dané kategorii × počet otázek

**součet správných odpovědí všech žáků dané kategorie

Ve fázi 2 bylo větší procento správných odpovědí než ve fázi 1. **Předpoklad č. 3** nebyl potvrzen. Procentuální nárůst úspěšnosti mezi oběma fázemi je 3,3 procentního bodu. Předpoklad je tedy správný v tom ohledu, že se úspěšnost zvýšila, nikoliv ovšem o předpokládaných 10 %. Lze přepokládat, že tomu je tak, že už výsledek první fáze v testovaných skupinách byl výrazně lepší než původní předpoklad.

Předpoklad č. 4: Počet všech správných odpovědí u učebního boru květinář a kuchař se bude lišit o max. o 3 %.

Tabulka č. 40: Výsledky k předpokladu č. 4

Učební obor	Všechny odpovědi*	Správné odpovědi**	Správné odpovědi (%)	Rozdíl správných odpovědí mezi KV a KU (%)
KV	340	257	75,6	2,1
KU	510	375	73,5	

*počet žáků v dané kategorii × počet otázek

**součet správných odpovědí všech žáků dané kategorie

Podíl správných odpovědí květinářů a kuchařů se liší o 2,1 procentního bodu. **Předpoklad č. 4** byl potvrzen.

6 Komparace dat

Autorka práce se pokusila zjistit, jestli existuje souvislost mezi obtížností otázek a počtem (procentem) správných odpovědí. Úrazy jsem rozdělila do dvou skupin. V první skupině jsou otázky týkající se běžných úrazů, které mohou vzniknout při praktické výuce, tedy jsou na odborném výcviku častější a žáci si jejich ošetření více zapamatují. Do druhé skupiny jsem zařadila dotazníkové otázky týkající se úrazů, se kterými se žáci běžně nesetkávají, nicméně je velice důležité znát, jak se při nich provádí předlékařská první pomoc.

Do skupiny lehčích otázek jsem zařadila:

Otázka č. 1 Jaké telefonní číslo má záchranná zdravotnická služba?

Otázka č. 3 Kamarád se při odborném výcviku popálil tavnou pistolí, má velké puchýře

Otázka č. 6 Zotavovací poloha postiženého je:

Otázka č. 8 Při tepenném krvácení horní končetiny (ruky) :

Otázka č. 9 Při krvácení z nosu

Otázka č. 10 Spolužák se řízl nožem do prstu

Otázka č. 11 Zapíchnutí třísky nebo poranění rezavým hřebíkem

Otázka č. 12 Spolužák cítí nevolnost a dušnost po bodnutí vosy

Otázka č. 13 Kamarádka ve škole zakopla a nemůže se postavit na chodidlo, má otok kotníku

Otázka č. 14 Spolužačka se při odborném výcviku v kuchyni polila vroucí vodou, má opařené břicho a nohy

Otázka č. 16 Spolužačka na odborném výcviku, pracovala ve skleníku, kde bylo horko, náhle upadla do bezvědomí (mdloby)

Do skupiny těžších otázek jsem zařadila:

Otázka č. 2 První pomoc je povinen poskytnout?

Otázka č. 4 Poraněný spolužák nedýchá, je třeba provést masáž srdce a umělé dýchání, vyznačte správný postup.

Otázka č. 5 Kdy, můžeme přestat s masáží srdce u postiženého, který nereaguje

Otázka č. 7 Při vdechnutí cizího tělesa u postiženého při vědomí:

Otázka č. 15 Označ správný postup, při úrazu elektrickým proudem. Spolužák, přestříhl při odborném výcviku zahradnickými nůžkami lepící pistoli, která byla v zásuvce. Došlo ke zkratu, spolužák je v bezvědomí a nedýchá.

Otázka č. 17 Správný postup první pomoci při epilepsii (mohutných křečích)

V jednotlivých třídách autorka porovnávala procenta správných odpovědí na lehčí a těžší otázky, před školením a po školení (1.a2. fáze).

Žáci 2. ročníku oboru květinářské a floristické práce měli před školením 23,3 % správných odpovědí na lehčí otázky a 56,7 % správných odpovědí na těžší otázky, po školení se jejich znalosti u těžších otázek zlepšily o 10 %, u lehčích zhoršily o 5,5 %.

Žáci 3. ročníku oboru květinářské a floristické práce měli před školením 83,6 % správných odpovědí na lehčí otázky a 46,7 % správných odpovědí na těžší otázky, po školení se jejich znalosti u těžších otázek zlepšily o 36,6 %, u lehčích o 7,3 %.

Žáci 2. ročníku oboru kuchařské práce měli před školením 70,5 % správných odpovědí na lehčí otázky a 45,8 % správných odpovědí na těžší otázky, po školení se jejich znalosti u těžších otázek zlepšily o 16,7 %, u lehčích o 2,2 %.

Žáci 3. ročníku oboru kuchařské práce měli před školením 78,5 % správných odpovědí na lehčí otázky a 75,8 % správných odpovědí na těžší otázky, po školení se jejich znalosti u těžších otázek zhoršily o 7,6 %, u lehčích se zlepšily o 0,8 %.

Žáci oboru květinářské a floristické práce měli před školením 81,8 % správných odpovědí na lehčí otázky, po školení se jejich odpovědi zlepšily pouze mírně (o 0,9 %). Stejní žáci měli 51,7 % správných odpovědí na těžší otázky před školením, po školení se jejich odpovědi výrazně zlepšily (o 23,3 %).

Žáci oboru kuchařské práce měli před školením 76,4 % správných odpovědí na lehčí otázky, po školení se jejich odpovědi zlepšily pouze mírně (o 1,2 %). Stejní žáci měli 67,8 % správných odpovědí na těžší otázky před školením, po školení se jejich odpovědi mírně zhoršily (o 1,1 %).

Žáci oboru květinářské a floristické práce měli větší procento správných odpovědí na lehčí otázky před školením i po školení, než žáci oboru kuchařské práce. Žáci oboru kuchařské práce měli větší procento správných odpovědí na těžší otázky před školením a menší procento správných odpovědí po školení, než žáci oboru květinářské a floristické práce.

7 Doporučení pro praxi

Z výsledků dotazníků na Střední škole řemesel Kunice vyplývá, že žáci mají dostatek znalosti v poskytování předlékařské první pomoci. Ukázalo se však, že s otázkami, které nesouvisí přímo s úrazem při odborném výcviku a běžně se s ním nepotkávají, nejsou vědomosti v poskytování předlékařské první pomoci tak dobré jako v otázkách první pomoci, se kterými se setkávají běžně v odborném výcviku.

Doporučovala bych využít manuálu předlékařské první pomoci, který byl v této bakalářské práci vypracován, dále během praxe častěji opakovat předlékařskou první pomoc a hledat hlouběji souvislosti s úrazy, které nejsou sice tak běžné, ale je nutné dobře znát, jak se při nich první pomoc provádí.

8 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo napsání práce tak aby byla prospěšná dané škole, zjistit znalosti o předlékařské první pomoci a vypracovat manuál předlékařské první pomoci pro nejčastější úrazy na dané škole. Manuál mohou využít nejen začínající a suplující učitelé, ale i ostatní pracovníci Střední školy řemesel v Kunicích.

Teoretická část bakalářské práce obsahuje obecné informace o odborném vzdělávání dále informace o Střední škole řemesel v Kunicích. Předlékařskou první pomoc obecně a nejčastější úrazy na vybrané škole. Dále jsou popsány dva vybrané učební obory a to Květinářské a floristické práce a Kuchařské práce.

V empirické části bakalářské práce je popsán cíl bakalářské práce, metodika, dotazníkové šetření a výsledky empirické části. Výzkum byl proveden formou dotazníkového šetření, formou uzavřených otázek. Autor stanovil 4 předpoklady, z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že dva se potvrdily. Ze získaných výsledků dotazníkového šetření bylo zjištěno, že žáci Střední školy řemesel Kunice mají dostatek znalostí o předlékařské první pomoci. Šetření dále ukázalo velký zájem žáků o pravidelné proškolení před lékařské první pomoci, nejen v praktické, ale i teoretické rovině.

9 Seznam použitých informačních zdrojů

1. BYDŽOVSKÝ, Jan. 2006. *Předlékařská první pomoc*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s. 120s. ISBN 978-80-247-1824-8.
2. ČADÍLEK, Miroslav. 2005. *Didaktika odborných předmětů*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 175s.
3. HANUŠOVÁ, Jaroslava. 2013. *Zásady předlékařské první pomoci*. Karlova univerzita. Praha, 76s. ISBN 978-80-7290-644-5.
4. HASÍK, Juljo. 2012. *Standardy první pomoci*. Praha: Český červený kříž, 83s. ISBN 978-80-87729-00-7.
5. HUGHES, James. *Velká obrazová všeobecná encyklopedie*. 1999. Praha: Václav Svojtka Co., 792s. ISBN 80-7237-256-4.
6. ROMANĚNKO, Jan. 2006. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci*. 1. vyd. Karviná - Mizerov: Paris, ISBN 80-903817-0-7.
7. ROMANĚNKO, Jan. 2008. *Legislativa BOZP ve školství*. Praha: SONDY, s.r.o., 403s. ISBN 978-80-86846-26-2.
8. ŠKODA, Jiří a SLAVOMÍR, FIŠER. 2008. *Speciální pedagogika*. Praha: TRITON, 205s. ISBN 978-80-7387-014-0.
9. ŠVARCOVÁ, Iva. 2006. *Mentální retardace*. Praha: Portál, 224s. ISBN 978-80-7367-889-0.
10. Vyhláška č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, v platném a účinném znění.
11. Vyhláška č. 64/2005 Sb. o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, v platném a účinném znění.

12. Vyhláška č. 211/2010 Sb. Nařízení vlády o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, v platném a účinném znění.

13. Zákon č.561/2004b., *školský zákon*, v platném a účinném znění.

Internetové zdroje

Historie [online]. [citováno dne 6. 1. 2015]. Dostupné na <http://www.ssrkunice.cz/historie>

Kritéria přijímacího řízení [online]. [citováno dne 6. 1. 2015]. Dostupné na

<http://www.ssrkunice.cz/kriteria-prijimaciho-rizeni>

Květinářské a floristické práce [online]. [citováno dne 6. 1. 2015]. Dostupné na

<http://www.ssrkunice.cz/kvetinarske-a-floristicke-prace>

Kuchařské práce [online]. [citováno dne 6. 1. 2015]. Dostupné na

<http://www.ssrkunice.cz/kucharske-prace>

Odborný výcvik [online]. [citováno dne 6. 1. 2015]. Dostupné na

http://www.ssrkunice.cz/odborny_vycvik

Poslání školy [online]. [citováno dne 6. 1. 2015]. Dostupné na http:

[//www.ssrkunice.cz/poslani-skoly](http://www.ssrkunice.cz/poslani-skoly)

Profil absolventa [online]. [citováno dne 6. 1. 2015]. Dostupné na

<http://www.ssrkunice.cz/documents/Profil%20absolventa%20KV.pdf>

Profil absolventa [online]. [citováno dne 6. 1. 2015]. Dostupné na

<http://www.ssrkunice.cz/documents/Profil%20absolventa%20CU.pdf>

Teoretické vyučování [online]. [citováno dne 6. 1. 2015]. Dostupné na

http://www.ssrkunice.cz/teoreticke_vyucovani

Učební plán [online]. [citováno dne 6. 1. 2015]. Dostupné na

<http://www.ssrkunice.cz/documents/UČEBNÍ%20PLÁN%20CU.pdf>

Učební plán [online]. [citováno dne 6. 1. 2015]. Dostupné na

<http://www.ssrkunice.cz/documents/UČEBNÍ%20PLÁN%20KV.pdf>

Vzdělávací nabídka [online]. [citováno dne 6. 1. 2015]. Dostupné na
<http://www.ssrkunice.cz/vzdelavaci-nabidka>

10 Seznam příloh

Příloha č. 1 - Ukázka nevyplněného dotazníku

Příloha č. 2 - Ukázka dotazníku vyplněného žákem z oboru Květinářské a floristické práce

Příloha č. 3 - Ukázka dotazníku vyplněného žákem z oboru Kuchařské práce

Příloha č. 4 - Seznam tabulek

Příloha 1 - Ukázka nevyplněného dotazníku

DOTAZNÍK

Milí žáci, prosím Vás, o vyplnění tohoto dotazníku, který bude sloužit k vypracování mé bakalářské práce na téma „**Znalosti žáků předlékařské první pomoci na vybraném odborném učilišti.**“ Každá otázka má správnou jednu odpověď, tu prosím zakroužkujte.

Dotazník je anonymní, za vyplnění děkuji. Jana Petržílková

Označte: žák žákyně

Na odborném učilišti studuji obor

1. Květinářské a floristické práce	2. Ročník	3. ročník
2. Kuchařské práce	1. ročník	2. ročník 3. ročník

Otázka č. 1 Jaké telefonní číslo má záchranná zdravotnická služba?

- a) 155 a 112
- b) 154 a 222
- c) 255 a 266

Otázka č. 2 První pomoc je povinen poskytnout?

- a) každý od 21 let
- b) pouze školený odborník
- c) každý občan, pokud tím neohrozí sám sebe na zdraví a životě

Otázka č. 3 Kamarád se při odborném výcviku popálil tavnou pistolí, má velké puchýře

- a) puchýře ihned propíchnu špendlíkem, zalepím náplastí
- b) ruku ochlazuji pod tekoucí vodou, pak puchýře odstříhnu malými nůžkami, aby se popálená kůže nepřilepila, zalepím náplastí s polštářkem.
- c) puchýře nepropíchnu, pokud je v lékárně Panthenol spray, který podporuje hojení, nastříkám ho na puchýře, pokud ne, postižené místo chladím tekoucí studenou vodou.

Otázka č. 4 Poraněný spolužák nedýchá, je třeba provést masáž srdce a umělé dýchání, vyznačte správný postup

- a) zatřesu s poraněným, posadím ho a rychle doběhnu pro pomoc
- b) zavolám záchrannou službu, položím ruce na střed poraněného a provedu 30 stlačení hrudníku, pak vdechuji, dokud se nezvedne hrudník, jakmile hrudník klesne, vdech zopakuji a dále pokračuji ve stlačování hrudníku
- c) zavolám záchrannou službu, rychle položím ruce na střed poraněného, provedu jedno stlačení a jeden vdech, neustále střídám vdech a stlačení dokud nepřijede sanitka.

Otázka č. 5 Kdy, můžeme přestat s masáží srdce u postiženého, který nereaguje:

- a) přesně po 10 minutách
- b) po příjezdu záchranné služby
- c) pokud se mi zdá, že to nepomáhá

Otázka č. 6 Zotavovací poloha postiženého je:

- a) vleže na boku se zakloněnou hlavou
- b) ve dřepu hlavou dolů
- c) vleže na břiše s podloženou hlavou

Otázka č. 7 Při vdechnutí cizího tělesa u postiženého při vědomí:

- a) použiji údery dlaní mezi lopatky, postižený musí sedět v předklonu
- b) použiji jakýkoli předmět a postiženého jednou udeřím do zad
- c) postiženého posadím a ihned volám záchrannou službu

Otázka č. 8 Při tepenném krvácení horní končetiny (ruky) :

- a) ránu zaškrťm tkaničkou a přiložím papírový kapesník nebo vatou, říznutí se brzy zahojí

b) vytvořím tlakový obvaz z nějaké látky nebo stočeného oblečení, přiložím na ránu a udělám uzel, který bude způsobovat také tlak na ránu, zavolám záchrannou službu

c) vytvořím tlakový obvaz z oblečení postiženého, omotám obinadlem, na ruku přikládám teplé obklady, aby nedošlo k ještě větší ztrátě krve, zavolám záchrannou službu

Otázka č. 9 Při krvácení z nosu

a) postižený se posadí, musí krev vysmrkat do kapesníku

b) postižený se posadí, předkloní hlavu, musí si zmáčknout měkké části nosu na dobu 10 - 15 minut, pokud se krvácení nezastaví, zavolám lékařskou pomoc

c) postiženého posadím a ucpu nosní dírky kapesníkem, aby nedošlo k vypadnutí kapesníku, lehce ho přilepím k nosu náplastí

Otázka č. 10 Spolužák se řízl nožem do prstu

a) postiženému omyji prst tekoucí vodou, posadím ho a okolí říznutí vydezinfikuji, ránu překryji náplastí s polštářkem

b) ránu otru kapesníkem, zaškrtnu prst tkaničkou a omotám fáčem

c) zaškrtnu ruku v zápěstí, na ránu dám vatou a zavážu fáčem

Otázka č. 11 Zapíchnutí třísky nebo poranění rezavým hřebíkem

a) neošetřuji, není to nic vážného, jen třísku vyndám, poranění od hřebíku zalepím

b) ránu vydezinfikuji, překryji náplastí s polštářkem a poradím se s lékařem, neboť hrozí infekce nebo tetanus

c) vyndám třísku a zalepím, poranění od hřebíku rozříznu nožem, vymačkám a pak zalepím náplastí.

Otázka č. 12 Spolužák cítí nevolnost a dušnost po bodnutí vosy

- a) postiženého posadím, odstraním žihadlo, přiložím studený obklad a kontaktuji záchrannou službu
- b) postiženému dám napít co nejvíce vody, aby se jed v těle zředil, pak vpich zalepím náplastí
- c) nedělám nic, neboť je to přirozená obrana těla po bodnutí vosy a brzy to přejde

Otázka č. 13 Kamarádka ve škole zakopla a nemůže se postavit na chodidlo, má otok kotníku

- a) pokusím se nohou zahýbat, aby došlo k hybnosti
- b) nohu nad kotníkem zaškrtnu, aby nedošlo k vnitřnímu krvácení kotníku
- c) kotník podložím a bolest mírním chlazením, zafixuji elastickým obinadlem, kamarádka musí být dopravena k lékaři (rodiči)

Otázka č. 14 Spolužačka se při odborném výcviku v kuchyni polila vroucí vodou, má opařené břicho a nohy

- a) svléknu jí oděv, postižená místa překryji namočeným obvazem ve studené vodě, nemažu žádnou mastí a nepropichuji puchýře, zavolám záchrannou službu
- b) svléknu jí oděv, namažu mastí z lékárničky a obvážu obinadlem co nejtěsněji, aby se k opařeninám nedostal vzduch
- c) svléknu jí oděv, ihned propíchnu puchýře a zalepím náplastí

Otázka č. 15 Označ správný postup, při úrazu elektrickým proudem. Spolužák, přestříhl při odborném výcviku zahradnickými nůžkami lepicí pistoli, která byla v zásuvce. Došlo ke zkratu, spolužák je v bezvědomí a nedýchá.

- a) na poraněného nesahám, rychle odejdu alespoň 10metrů a zavolám záchrannou službu
- b) odsunu postiženého pomocí klacku nebo dřevěné násady mimo kontakt s vodičem zkontroluji životní funkce. Postižený nedýchá, zahájím nepřímou srdeční masáž, kontaktuji záchrannou službu, ošetřím popáleniny

c) odsunu postiženého mimo kontakt s vodičem, například klackem. Spolužákovi podložím nohy třeba smotaným svetrem a třesu mu s rukama, když se do 5 minut neprobere, zavolám záchrannou službu.

Otázka č. 16 Spolužačka na odborném výcviku, pracovala ve skleníku, kde bylo horko, náhle upadla do bezvědomí (mdloby)

a) kamarádku odnesu ze skleníku do stínu, položím, zvednu nohy nad úroveň hrudníku, uvolním oděv, ovijím tvář, pokud postižená rychle nenabývá vědomí, zavolám záchrannou službu

b) kamarádku posadím, zvednu jí ruce a polévám studenou vodou, dokud se neprobere

c) kamarádku položím na břicho, ruce dám podél těla a hlavu podložím oděvem, lehce poklepávám na záda, dokud se neprobere

Otázka č. 17 Správný postup první pomoci při epilepsii (mohutných křečích)

a) uvolním prostor kolem postiženého, do úst nic nedávám, jídlo a pití je zakázáno. Postiženému mohu dát něco měkkého pod hlavu, po ukončení křečí ho uložím do stabilizované polohy, když se postižený nevrátí do plného vědomí během 15 minut, zavolám záchrannou službu

b) postiženého musím držet, aby se ještě více nezranil, do úst vložím kapesník, jinak si překousne jazyk, pak zavolám záchrannou službu

c) postiženého zabalím do deky, nebo jiného měkkého materiálu, zajistím proti pohybu provázek nebo obinadlem. Do úst mu vložím dřevěný klacík nebo tužku, aby nedošlo k prokousnutí jazyka. Ihned volám záchrannou službu

Děkuji za případné náměty a připomínky

Příloha č. 2 - Ukázka dotazníku vyplněného žákem z oboru Květinářské a floristické práce

II F.

DOTAZNÍK

Milí žáci, prosím Vás, o vyplnění tohoto dotazníku, který bude sloužit k vypracování mé bakalářské práce na téma „Znalosti žáků předlékařské první pomoci na vybraném odborném učilišti.“ Každá otázka má správnou jednu odpověď, tu prosím zakroužkujte. Dotazník je anonymní, za vyplnění děkuji. Jana Petržílková

Označte: žák žákyně

Na odborném učilišti studuji obor

1. <u>Květinářské a floristické práce</u>	<u>2. ročník</u>	3. ročník
2. Kuchařské práce	1. ročník	2. ročník 3. ročník

Otázka č. 1 Jaké telefonní číslo má záchranná zdravotnická služba?

- ☒ a) 155 a 112
- b) 154 a 222
- c) 255 a 266

Otázka č. 2 První pomoc je povinen poskytnout?

- a) každý od 21 let
- ☒ b) pouze školený odborník
- c) každý občan, pokud tím neohrozí sám sebe na zdraví a životě

Otázka č. 3 Kamarád se při odborném výcviku popálil tavnou pistolí, má velké puchýře

- a) puchýře ihned propíchnu špendlíkem, zalepím náplastí
- b) ruku ochlazuji pod tekoucí vodou, pak puchýře odstříhnu malými nůžkami, aby se popálená kůže nepřilepila, zalepím náplastí s polštářkem.
- ☒ c) puchýře nepropíchnu, pokud je v lékárně Panthenol spray, který podporuje hojení, nastříkám ho na puchýře, pokud ne, postižené místo chladím tekoucí studenou vodou.

Otázka č. 4 Poraněný spolužák nedýchá, je třeba provést masáž srdce a umělé dýchání, vyznačte správný postup

- a) zatřesu s poraněným, posadím ho a rychle doběhnu pro pomoc
- b) zavolám záchranou službu, položím ruce na střed poraněného a provedu 30 stlačení hrudníku, pak vdechuji, dokud se nezvedne hrudník, jakmile hrudník klesne, vdech zopakuji a dále pokračuji ve stlačování hrudníku
- ☒ c) zavolám záchranou službu, rychle položím ruce na střed poraněného, provedu jedno stlačení a jeden vdech, neustále střídám vdech a stlačení dokud nepřijede sanitka.

Otázka č. 5 Kdy, můžeme přestat s masáží srdce u postiženého, který nereaguje:

- ☒ a) přesně po 10 minutách
- b) po příjezdu záchrané služby
- c) pokud se mi zdá, že to nepomáhá

Otázka č. 6 Zotavovací poloha postiženého je:

- a) vleže na boku se zakloněnou hlavou
- ☒ b) ve dřepu hlavou dolů
- c) vleže na břiše s podloženou hlavou

Otázka č. 7 Při vdechnutí cizího tělesa u postiženého při vědomí:

- ☒ a) použiji údery dlaní mezi lopatky, postižený musí sedět v předklonu
- b) použiji jakýkoli předmět a postiženého jednou udeřím do zad
- c) postiženého posadím a ihned volám záchranou službu

Otázka č. 8 Při tepenném krvácení horní končetiny (ruky) :

- a) ránu zaškrtním tkaničkou a přiložím papírový kapesník nebo vatou, říznutí se brzy zahojí
- b) vytvořím tlakový obvaz z nějaké látky nebo stočeného oblečení, přiložím na ránu a udělám uzel, který bude způsobovat také tlak na ránu, zavolám záchrannou službu
- ☒ c) vytvořím tlakový obvaz z oblečení postiženého, omotám obinadlem, na ruku přikládám teplé obklady, aby nedošlo k ještě větší ztrátě krve, zavolám záchrannou službu

Otázka č. 9 Při krvácení z nosu

- ☒ a) postižený se posadí, musí krev vysmrkat do kapesníku
- b) postižený se posadí, předkloní hlavu, musí si zmáčknout měkké části nosu na dobu 10 - 15 minut, pokud se krvácení nezastaví, zavolám lékařskou pomoc
- c) postiženého posadím a ucpu nosní dírky kapesníkem, aby nedošlo k vypadnutí kapesníku, lehce ho přilepím k nosu náplastí

Otázka č. 10 Spolužák se řízl nožem do prstu

- ☒ a) postiženému omyji prst tekoucí vodou, posadím ho a okolí říznutí vydezinfikuji, ránu překryji náplastí s polštářkem
- ☒ b) ránu otru kapesníkem, zaškrtním prst tkaničkou a omotám fáčem
- ☒ c) zaškrtním ruku v zápěstí, na ránu dám vatou a zavážu fáčem

Otázka č. 11 Zapíchnutí třísky nebo poranění rezavým hřebíkem

- ☒ a) neošetřuji, není to nic vážného, jen třísku vyndám, poranění od hřebíku zalepím
- b) ránu vydezinfikuji, překryji náplastí s polštářkem a poradím se s lékařem, neboť hrozí infekce nebo tetanus
- c) vyndám třísku a zalepím, poranění od hřebíku rozříznu nožem, vymačkám a pak zalepím náplastí.

Otázka č. 12 Spolužák cítí nevolnost a dušnost po bodnutí vosy

- a) postiženého posadím, odstraním žihadlo, přiložím studený obklad a kontaktuji záchrannou službu
- b) postiženému dám napít co nejvíce vody, aby se jed v těle zředil, pak vpích zalepím náplastí
- ☒ c) nedělám nic, neboť je to přirozená obrana těla po bodnutí vosy a brzy to přejde

Otázka č. 13 Kamarádka ve škole zakopla a nemůže se postavit na chodidlo, má otok kotníku

- a) pokusím se nohou zahýbat, aby došlo k hybnosti
- b) nohu nad kotníkem zaškrtím, aby nedošlo k vnitřnímu krvácení kotníku
- ☒ c) kotník podložím a bolest mírním chlazením, zafixuji elastickým obinadlem, kamarádka musí být dopravena k lékaři (rodiči)

Otázka č. 14 Spolužačka se při odborném výcviku v kuchyni polila vroucí vodou, má opažené břicho a nohy

- ☒ a) svléknu jí oděv, postižená místa překryji namočeným obvazem ve studené vodě, nemažu žádnou masť a nepropichuji puchýře, zavolám záchrannou službu
- b) svléknu jí oděv, namažu masť z lékárničky a obvážu obinadlem co nejtěsněji, aby se k opařeninám nedostal vzduch
- c) svléknu jí oděv, ihned propíchnu puchýře a zalepím náplastí

Otázka č. 15 Označ správný postup, při úrazu elektrickým proudem. Spolužák, přestříhl při odborném výcviku zahradnickými nůžkami lepící pistoli, která byla v zásuvce. Došlo ke zkratu, spolužák je v bezvědomí a nedýchá.

- a) na poraněného nesahám, rychle odejdu alespoň 10metrů a zavolám záchrannou službu
- ☒ b) odsunu postiženého pomocí klacku nebo dřevěné násady mimo kontakt s vodičem zkontroluji životní funkce. Postižený nedýchá, zahájím nepřímou srdeční masáž, kontaktuji záchrannou službu, ošetřím popáleniny
- c) odsunu postiženého mimo kontakt s vodičem, například klackem. Spolužákovi podložím nohy třeba smotaným svetrem a třesu mu s rukama, když se do 5 minut neprobere, zavolám záchrannou službu.

Otázka č. 16 Spolužačka na odborném výcviku, pracovala ve skleníku, kde bylo horko, náhle upadla do bezvědomí (mdloby)

- a) kamarádku odnesu ze skleníku do stínu, položím, zvednu nohy nad úroveň hrudníku, uvolním oděv, ovijím tvář, pokud postižená rychle nenabývá vědomí, zavolám záchrannou službu
- b) kamarádku posadím, zvednu jí ruce a polévám studenou vodou, dokud se neprobere
- ☒ c) kamarádku položím na břicho, ruce dám podél těla a hlavu podložím oděvem, lehce poklepávám na záda, dokud se neprobere

Otázka č. 17 Správný postup první pomoci při epilepsii (mohutných křečích)

- a) uvolním prostor kolem postiženého, do úst nic nedávám, jídlo a pití je zakázáno. Postiženému mohu dát něco měkkého pod hlavu, po ukončení křečí ho uložím do stabilizované polohy, když se postižený nevrátí do plného vědomí během 15 minut, zavolám záchrannou službu
- ☒ b) postiženého musím držet, aby se ještě více nezranil, do úst vložím kapesník, jinak si překousne jazyk, pak zavolám záchrannou službu
- c) postiženého zabalím do deky, nebo jiného měkkého materiálu, zajistím proti pohybu provázkem nebo obinadlem. Do úst mu vložím dřevěný klacík nebo tužku, aby nedošlo k prokousnutí jazyka. Ihned volám záchrannou službu

Děkuji za případné náměty a připomínky

Příloha č. 3 - Ukázka dotazníku vyplněného žákem z oboru Kuchařské práce

J.F.

DOTAZNÍK

Milí žáci, prosím Vás, o vyplnění tohoto dotazníku, který bude sloužit k vypracování mé bakalářské práce na téma „Znalosti žáků předlékařské první pomoci na vybraném odborném učilišti.“ Každá otázka má správnou jednu odpověď, tu prosím zakroužkujte. Dotazník je anonymní, za vyplnění děkuji. Jana Petržílková

Označte: ☒ žák ☐ žákyně

Na odborném učilišti studuji obor

1. Květinářské a floristické práce	2. ročník	3. ročník
☒ 2. Kuchařské práce	☐ 1. ročník	☐ 2. ročník ☒ 3. ročník

Otázka č. 1 Jaké telefonní číslo má záchranná zdravotnická služba?

☒ a) 155 a 112

☐ b) 154 a 222

☐ c) 255 a 266

Otázka č. 2 První pomoc je povinen poskytnout?

☐ a) každý od 21 let

☐ b) pouze školený odborník

☒ c) každý občan, pokud tím neohrozí sám sebe na zdraví a životě

Otázka č. 3 Kamarád se při odborném výcviku popálil tavnou pistolí, má velké puchýře

☐ a) puchýře ihned propíchnu špendlíkem, zalepím náplastí

☐ b) ruku ochlazuji pod tekoucí vodou, pak puchýře odstříhnu malými nůžkami, aby se popálená kůže nepřilepila, zalepím náplastí s polštářkem.

☒ c) puchýře nepropíchnu, pokud je v lékárně Panthenol spray, který podporuje hojení, nastříkám ho na puchýře, pokud ne, postižené místo chladím tekoucí studenou vodou.

Otázka č. 4 Poraněný spolužák nedýchá, je třeba provést masáž srdce a umělé dýchání, vyznačte správný postup

- a) zatřesu s poraněným, posadím ho a rychle doběhnu pro pomoc
- b) zavolám záchrannou službu, položím ruce na střed poraněného a provedu 30 stlačení hrudníku, pak vdechuji, dokud se nezvedne hrudník, jakmile hrudník klesne, vdech zopakuji a dále pokračuji ve stlačování hrudníku
- c) zavolám záchrannou službu, rychle položím ruce na střed poraněného, provedu jedno stlačení a jeden vdech, neustále střídám vdech a stlačení dokud nepřijede sanitka.

Otázka č. 5 Kdy, můžeme přestat s masáží srdce u postiženého, který nereaguje:

- a) přesně po 10 minutách
- b) po příjezdu záchranné služby
- c) pokud se mi zdá, že to nepomáhá

Otázka č. 6 Zotavovací poloha postiženého je:

- a) vleže na boku se zakloněnou hlavou
- b) ve dřepu hlavou dolů
- c) vleže na břiše s podloženou hlavou

Otázka č. 7 Při vdechnutí cizího tělesa u postiženého při vědomí:

- a) použiji úder dlaní mezi lopatky, postižený musí sedět v předklonu
- b) použiji jakýkoli předmět a postiženého jednou udeřím do zad
- c) postiženého posadím a ihned volám záchrannou službu

Otázka č. 8 Při tepenném krvácení horní končetiny (ruky) :

- a) ránu zaškrtnu tkaničkou a přiložím papírový kapesník nebo vatou, říznutí se brzy zahojí
- b) vytvořím tlakový obvaz z nějaké látky nebo stočeného oblečení, přiložím na ránu a udělám uzel, který bude způsobovat také tlak na ránu, zavolám záchrannou službu
- c) vytvořím tlakový obvaz z oblečení postiženého, omotám obinadlem, na ruku přikládám teplé obklady, aby nedošlo k ještě větší ztrátě krve, zavolám záchrannou službu

Otázka č. 9 Při krvácení z nosu

- a) postižený se posadí, musí krev vysmrkat do kapesníku
- b) postižený se posadí, předkloní hlavu, musí si zmáčknout měkké části nosu na dobu 10 - 15 minut, pokud se krvácení nezastaví, zavolám lékařskou pomoc
- c) postiženého posadím a ucpu nosní dírky kapesníkem, aby nedošlo k vypadnutí kapesníku, lehce ho přilepím k nosu náplastí

Otázka č. 10 Spolužák se řízl nožem do prstu

- a) postiženému omyji prst tekoucí vodou, posadím ho a okolí říznutí vydezinfikuji, ránu překryji náplastí s polštářkem
- b) ránu otru kapesníkem, zaškrtnu prst tkaničkou a omotám fáčem
- c) zaškrtnu ruku v zápěstí, na ránu dám vatou a zavážu fáčem

Otázka č. 11 Zapíchnutí třísky nebo poranění rezavým hřebíkem

- a) neošetřuji, není to nic vážného, jen třísku vyndám, poranění od hřebíku zalepím
- b) ránu vydezinfikuji, překryji náplastí s polštářkem a poradím se s lékařem, neboť hrozí infekce nebo tetanus
- c) vyndám třísku a zalepím, poranění od hřebíku rozříznu nožem, vymačkám a pak zalepím náplastí.

Otázka č. 12 Spoluzák cítí nevolnost a dušnost po bodnutí vosy

- a) postiženého posadím, odstraním žihadlo, přiložím studený obklad a kontaktuji záchrannou službu
- b) postiženému dám napít co nejvíce vody, aby se jed v těle zředil, pak vpich zalepím náplastí
- c) nedělám nic, neboť je to přirozená obrana těla po bodnutí vosy a brzy to přejde

Otázka č. 13 Kamarádka ve škole zakopla a nemůže se postavit na chodidlo, má otok kotníku

- a) pokusím se nohou zahýbat, aby došlo k hybnosti
- b) nohu nad kotníkem zaškrtnu, aby nedošlo k vnitřnímu krvácení kotníku
- c) kotník podložím a bolest mírním chlazením, zafixuji elastickým obinadlem, kamarádka musí být dopravena k lékaři (rodiči)

Otázka č. 14 Spolužačka se při odborném výcviku v kuchyni polila vroucí vodou, má opažené břicho a nohy

- a) svléknu jí oděv, postižená místa překryji namočeným obvazem ve studené vodě, nemažu žádnou mastí a nepropichuji puchýře, zavolám záchrannou službu
- b) svléknu jí oděv, namažu mastí z lékárničky a obvážu obinadlem co nejtěsněji, aby se k opaženinám nedostal vzduch
- c) svléknu jí oděv, ihned propíchnu puchýře a zalepím náplastí

Otázka č. 15 Označ správný postup, při úrazu elektrickým proudem. Spolužák, přestříhl při odborném výcviku zahradnickými nůžkami lepicí pistoli, která byla v zásuvce. Došlo ke zkratu, spolužák je v bezvědomí a nedýchá.

a) na poraněného nesahám, rychle odejdu alespoň 10metrů a zavolám záchrannou službu

b) odsunu postiženého pomocí klacku nebo dřevěné násady mimo kontakt s vodičem zkontroluji životní funkce. Postižený nedýchá, zahájím nepřímou srdeční masáž, kontaktuji záchrannou službu, ošetřím popáleniny

c) odsunu postiženého mimo kontakt s vodičem, například klackem. Spolužákovi podložím nohy třeba smotaným svetrem a třesu mu s rukama, když se do 5 minut neprobere, zavolám záchrannou službu.

Otázka č. 16 Spolužačka na odborném výcviku, pracovala ve skleníku, kde bylo horko, náhle upadla do bezvědomí (mdloby)

a) kamarádku odnesu ze skleníku do stínu, položím, zvednu nohy nad úroveň hrudníku, uvolním oděv, ovijím tvář, pokud postižená rychle nenabývá vědomí, zavolám záchrannou službu

b) kamarádku posadím, zvednu jí ruce a polévám studenou vodou, dokud se neprobere

c) kamarádku položím na břicho, ruce dám podél těla a hlavu podložím oděvem, lehce poklepávám na záda, dokud se neprobere

Otázka č. 17 Správný postup první pomoci při epilepsii (mohutných křečích)

a) uvolním prostor kolem postiženého, do úst nic nedávám, jídlo a pití je zakázáno. Postiženému mohu dát něco měkkého pod hlavu, po ukončení křečí ho uložím do stabilizované polohy, když se postižený nevrátí do plného vědomí během 15 minut, zavolám záchrannou službu

b) postiženého musím držet, aby se ještě více nezranil, do úst vložím kapesník, jinak si překousne jazyk, pak zavolám záchrannou službu

c) postiženého zabalím do deky, nebo jiného měkkého materiálu, zajistím proti pohybu provázkem nebo obinadlem. Do úst mu vložím dřevěný klacík nebo tužku, aby nedošlo k prokousnutí jazyka. Ihned volám záchrannou službu

Děkuji za případné náměty a připomínky

Příloha č. 4 Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Obory vzdělání Střední školy řemesel Kunice

Tabulka č. 2: Učební plán Květinářské a floristické práce

Tabulka č. 3: Učební plán - Kuchařské práce

Tabulka č. 4: Telefonní číslo záchranné zdravotnické služby

Tabulka č. 5: Odpovědi na otázku, kdo je povinen poskytnout první pomoc.

Tabulka č. 6: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 2

Tabulka č. 7 Odpovědi na otázku jak ošetříme popáleninu tavnou pistolí.

Tabulka č. 8: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 3

Tabulka č. 9: Označení správného postupu při umělém dýchání.

Tabulka č. 10: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 4

Tabulka č. 11 odpovědi na otázku, kdy můžeme přestat s masáží srdce

Tabulka č. 12: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 5

Tabulka č. 13: Odpovědi na otázku, co je zotavovací poloha.

Tabulka č. 14 : Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 6

Tabulka č. 15: Odpovědi na otázku jak pomoci při vdechnutí cizího tělesa.

Tabulka č. 16: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 7

Tabulka č. 17. Odpovědi na otázku, jak ošetříme tepenné krvácení ruky.

Tabulka č. 18: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 8

Tabulka č. 19: Odpovědi na otázku první pomoci při krvácení z nosu.

Tabulka č. 20: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 9

Tabulka č. 21: Odpovědi na otázku, jak ošetříme pořezání nožem.

Tabulka č. 22 : Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 10

Tabulka č. 23: Odpovědi na otázku jak ošetříme zapíchnutou třísku a poranění hřebíkem.

Tabulka č. 24: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 11

Tabulka č. 25: Odpovědi na otázku, jak budeme postupovat při dušnosti po bodnutí vosou.

Tabulka č. 26: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 12

Tabulka č. 27: Odpovědi na otázky jak ošetříme otok kotníku.

Tabulka č. 28: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 13

Tabulka č. 29: Odpovědi na otázku, jak budeme postupovat při opaření břicha a nohou.

Tabulka č. 30: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 14

Tabulka č. 31: odpovědi na otázku správného postupu při zasažení elektrickým proudem.

Tabulka č. 32: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 15

Tabulka č. 33: Odpovědi na otázku jak budeme postupovat při bezvědomí.

Tabulka č. 34: Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 16

Tabulka č. 35: Odpovědi na otázku správného postupu při epilepsii.

Tabulka č. 36 Počet jednotlivých odpovědí na otázku č. 17

Tabulka č. 37: Výsledky k předpokladu č. 1

Tabulka č. 38: Výsledky k předpokladu č. 2

Tabulka č. 39: Výsledky k předpokladu č. 3

Tabulka č. 40: Výsledky k předpokladu č. 4